

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

EDİRNE HAVSA BELEDİYESİ

2024 YILI

SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Ekim 2025

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00

www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr

İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ	1
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU	8
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	8
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI	9
5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	9
6. DENETİM GÖRÜŞÜ	11
7. DENETİM BULGULARI	12

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1: Personel Durumu	2
Tablo 2: 2024 Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu	3
Tablo 3: 2024 Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu	4
Tablo 4: 2024 Yılı Bütçe Giderleri Tablosu	4
Tablo 5: Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2022-2024) Seyri	5
Tablo 6: Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık (2022-2024) Seyri	5
Tablo 7: Belediyenin Doğrudan Hissedarı Olduğu Şirketler	6
Tablo 8: Duran Varlıkların Değerini Artırıcı Nitelikteki Harcamalar	14
Tablo 9: 21/f ve 22/d Kapsamında Yapılan Mal ve Hizmet Alımları	21
Tablo 10: İhale Bilgileri	22

KISALTMALAR

KDV	Katma Değer Vergisi
SOYBİS	Sosyal Yardım Bilgi Sistemi
T.C.	Türkiye Cumhuriyeti
TÜFE	Tüketici Fiyat Endeksi

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

1. Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabında İzlenen ve Geçici Kabulleri Yapılan İşlerin İlgili Varlık Hesaplarına Aktarılmaması
2. Duran Varlıklar İçin Yapılan Değer Artırıcı Harcamaların Doğrudan Gider Kaydedilmesi
3. Belediyenin Ortağı Olduğu Şirketteki Sermaye Tutarı ile Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabının Uyumlu Olmaması
4. Taşınmaz Kayıt ve Yönetiminin İlgili Mevzuata Uygun Şekilde Yerine Getirilmemesi
5. Güvence Bedellerinin Hatalı Ödenmesi ve Hukuki Düzenlemelere Uygun Olarak Kayıtlarda Yer Almaması

B. Diğer Bulgular

1. Parasal Limitler Dâhilinde Yapılan Mal ve Hizmet Alımlarında, Bütçeye Konulan Ödeneğin %10'unun Kamu İhale Kurulunun Uygun Görüşü Alınmadan Aşılması
2. Yapım İşi İhalesi Sözleşme Süresinin Mahalli İdareler Genel Seçimini İzleyen Altıncı Ayın Sonunu Aşması
3. Taşınmaz Kültür Varlıklarının Korunması İçin Tahsil Edilen Katkı Paylarının Zamanında Gönderilmemesi
4. Taşınmaz Kiralamalarında İhaleye Esas Alınan Tahmin Edilen Bedelin Hatalı Belirlenmesi
5. Taşınır Mal Yönetim Süreçlerinin Etkili İşletilmemesi
6. Tahakkuk Eden Alacakların Tahsilinde Yasal Düzenlemelere Uyulmaması
7. Atık Su Arıtma Tesisinin Çalıştırılmamasının Çevresel ve Mali Risklere Neden Olması
8. İçme Suyu Temin ve Dağıtım Sistemlerindeki Su Kayıp-Kaçak Oranının Hesaplanamaması
9. Borçlu Abonelerin Su Kesme İşleminin Zamanında Yapılmaması Nedeniyle Kurum Alacaklarının Tahsilinin Zorlaşması

10. İtfaiye Teşkilatında Olması Zorunlu Merdivenli Aracın Bulunmaması ve Belediye İtfaiye Yönetmeliği'nin Gereklerinin Tam olarak Yerine Getirilmemesi

11. Tasarruf Tedbirleri Genelgesi'ne Aykırı Harcama Yapılması

12. İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı Olmayan İşyerlerinin Bulunması

13. Su Abonelik Hizmetlerinin Tamamının Mali Hizmetler Birimi Tarafından Yürütülmesi

14. Belediye Tarafından Çıkarılmış Sosyal Yardım Yönetmeliği'ne Uygun Olarak Yardım Yapılmaması

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Belediyeler, Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 127'nci maddesinde, belediye halkının mahalli müşterek ihtiyaçlarını karşılamak üzere kuruluş esasları kanunla belirtilen ve karar organları seçimlerle oluşturulan kamu tüzel kişileri olarak tanımlanmıştır. Belediyelerin kuruluş, görev ve yetkilerinin yerinden yönetim ilkesine uygun olarak kanunla düzenleneceği Anayasa'da hüküm altına alınmıştır.

Havsa Belediyesi 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 3'üncü maddesinde yer alan sınıflandırma çerçevesinde, genel yönetim kapsamında yer almakta olup faaliyetlerini 5393 sayılı Belediye Kanunu ve 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun verdiği yetki ve sorumluluklar çerçevesinde yürütmektedir.

Kamu İdaresinin temel mevzuatı 5393 sayılı Belediye Kanunu olup bu Kanun'da kurumun görev, yetki, sorumlulukları ile organları, teşkilatı, bütçe ve denetimi gibi temel hususlar düzenlenmektedir. 5393 sayılı Kanun'un 14'üncü maddesinde, belediyelerin mahalli müşterek nitelikte olmak şartıyla; kentsel altyapı, çevre sağlığı, temizlik, katı atık, zabıta, itfaiye, mezarlıklar, park ve yeşil alanlar, konut, kültür ve sanat, öğrenci yurtları, sosyal hizmetler, nikâh ve benzeri hizmetleri yapacağı veya yaptıracağı bunun yanı sıra devlet okullarının ve mabetlerin tüm ihtiyaçlarını karşılayabileceği, sağlıkla ilgili tesisler açabileceği, sporu teşvik edebileceği ve gıda bankacılığı yapabileceği hüküm altına alınmıştır.

5393 sayılı Kanun'un 15'inci maddesinde; belde sakinlerinin mahalli müşterek nitelikteki ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla her türlü faaliyet ve girişimde bulunmak, yönetmelik çıkarmak, belediye gelirlerini tahsil etmek, temiz su ve atık su tesisleri kurup işletmek, ulaşım hizmetlerini görmek, ticari hayata katkı sağlamak gibi yetki ve imtiyazlar sayılmıştır.

Merkezi idarenin, mahalli hizmetlerin idarenin bütünlüğü ilkesine uygun şekilde yürütülmesi, kamu görevlerinde birliğin sağlanması, toplum yararının korunması ve mahalli ihtiyaçların gereği gibi karşılanması amacıyla mahalli idareler üzerinde idari vesayet yetkisine sahip olduğu Anayasa'da hüküm altına alınmıştır. Bu idari vesayet yetkisi denetim ve soruşturma konularında İçişleri Bakanlığı tarafından, yönetsel konularda ise Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından kullanılmaktadır.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

5393 sayılı Kanun'a göre ilçe belediyesinin organları; belediye meclisi, belediye encümeni ve belediye başkanıdır.

Havsa Belediyesinin karar organı olan belediye meclisi, Belediye Başkanı ve 9 üyeden oluşmaktadır.

Belediye teşkilâtı; norm kadro esaslarına uygun olarak yazı işleri, fen işleri, mali hizmetler, imar ve şehircilik, veteriner işleri, emlak ve istimlak, temizlik işleri, muhtarlık işleri, itfaiye ve zabıta müdürlüklerinden oluşmaktadır. Beldenin nüfusu, fiziki ve coğrafi yapısı, ekonomik, sosyal ve kültürel özellikleri ile gelişme potansiyeli dikkate alınarak, norm kadro ilke ve standartlarına uygun olarak gerektiğinde su ve kanalizasyon, insan kaynakları ve eğitim ile ihtiyaca göre diğer müdürlükler kurulabilmektedir. Bu birimlerin kurulması, kaldırılması veya birleştirilmesi belediye meclisinin yetkisi dâhilindedir.

Belediyelerdeki tüm kadrolara yapılacak olan atamalar kanun ve yönetmeliklerde belirtilen kriterlere uygun olarak belediye başkanı tarafından yapılmakta, birim müdürlüğü ve üstü yönetici kadrolarına yapılan atamalar ilk toplantıda belediye meclisinin bilgisine sunulmaktadır. 5393 sayılı Kanun'a istinaden belediye başkanı, zorunlu gördüğü takdirde, beldenin nüfus sayısına göre bir adet belediye meclis üyesini belediye başkan yardımcısı olarak görevlendirebilmektedir.

Havsa Belediyesinin teşkilat yapısında, doğrudan Başkana bağlı 10 birim bulunmaktadır.

Belediye hizmetlerinin yerine getirilmesinde memur, sözleşmeli personel ve işçiler çalıştırılmaktadır. 2024 yılı sonu itibarıyla çalıştırılan belediye personeline ilişkin bilgiler tabloda detaylandırılmıştır.

Tablo 1: Personel Durumu

Personel İstihdam Türü	İhdas Edilmiş Norm Kadro Sayısı	Dolu Kadro Sayısı
Memur	67	16
Sözleşmeli Personel	-	-
Kadrolu İşçi	34	2
Geçici İşçi	-	-
Toplam	101	18
696 Sayılı KHK Uyarınca Çalıştırılan Personel		43

Belediyenin doğrudan hissedarı olduğu toplam 1 şirket bulunmaktadır.

1.3. Mali Yapı

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 12'nci maddesinde, genel yönetim kapsamındaki idarelerin bütçeleri içinde mahalli idareler bütçeleri de sayılmış, mahalli idare bütçesi, mahalli idare kapsamındaki kamu idarelerinin bütçesi olarak tanımlanmıştır. Bütçe işlemleri Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre yürütülmektedir.

Bütçe; belediyenin stratejik planına ve performans programına uygun olarak, analitik bütçe sistemine göre belediye başkanı tarafından hazırlanan, mali yıl ve izleyen iki yıl içindeki gelir ve gider tahminlerini gösteren, gelirlerin toplanmasına ve harcamaların yapılmasına izin veren ve belediye meclisince kabul edilen bir karardır. Bu kapsamda Havsa Belediyesi, faaliyetlerini ilgili mali yılı bütçesi ile verilen ödenekler ile yürütmektedir.

Havsa Belediyesinin 2024 yılı bütçe ödenekleri, tahmini bütçe gider ve gelirleri ile gerçekleşme rakamları aşağıdaki tablolarda gösterilmiştir.

Tablo 2: 2024 Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu

E Kod	Giderin Türü	Geçen Yıllan Dev. Ödenek (TL)	Bütçe ile Verilen Ödenek (TL)	Eklenen / Düşülen Ödenek (TL)	Ödenek Toplamı (TL)	Bütçe Gideri Toplamı (TL)	İptal Edilen Ödenek (TL)	Ertesi Yıla Devreden Ödenek (TL)
01	Personel Giderleri	0,00	9.437.700,00	9.360.395,00	18.798.095,00	16.787.592,96	2.010.502,04	0,00
02	Sosyal Güv. Kur. Devlet Primi Giderleri	0,00	1.196.400,00	788.605,00	1.985.005,00	1.504.152,58	480.852,42	0,00
03	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	0,00	38.192.000,00	24.637.000,00	62.829.000,00	59.935.203,46	2.893.796,54	0,00
04	Faiz Giderleri	0,00	1.250.000,00	3.406.000,00	4.656.000,00	4.655.517,47	482,53	0,00
05	Cari Transferler	0,00	1.194.500,00	736.000,00	1.930.500,00	1.911.960,00	18.540,00	0,00
06	Sermaye Giderleri	0,00	23.380.000,00	5.394.000,00	28.774.000,00	28.508.865,59	265.134,41	0,00
07	Sermaye Transferleri	0,00	311.000,00	75.000,00	386.000,00	385.991,87	8,13	0,00
08	Borç Verme	0,00	1.000,00	0,00	1.000,00	0,00	1.000,00	0,00
09	Yedek Ödenek	0,00	5.501.000,00	5.097.000,00	404.000,00	0,00	404.000,00	0,00
Toplam		0,00	80.463.600,00	39.300.000,00	119.763.600,00	113.689.283,93	6.074.316,07	0,00

Havsa Belediyesinin 2024 mali yılı bütçesi ile 80.463.600.000,00 TL ödenek öngörülmüş olup yıl içinde eklenen 39.300.000,00 TL ödenekle birlikte 2024 yılı ödenek toplamı 119.763.600,00 TL olmuştur. Yıl içinde 113.689.283,93 TL bütçe gideri yapılmış, 6.074.316,07 TL ödenek iptal edilmiştir.

Havsa Belediyesinin 2024 yılı Bütçesi “(A) Ödenek Cetvelinde” 80.463.000,00 TL ödenek, “(B) Gelirlerin Ekonomik Sınıflandırılması” cetvelinde ise 80.463.000,00 TL gelir tahmini öngörülmüş olup gider bütçesindeki ödenek toplamı ile gelir bütçesinde tahmin edilen gelir toplamı arasındaki bütçe denkliği sağlanmıştır.

Tablo 3: 2024 Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu

Bütçe Gelirinin Ekonomik Kodu	Bütçe Gelir Tahmini (TL)	Tahsilat Tutarı (TL)	Red ve İadeler (TL)	Net Tahsilat (TL)	Gerçekleşme Yüzdesi (%)
01- Vergi Gelirleri	8.627.500,00	8.354.647,13	155.461,81	8.199.185,32	95,04
03-Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	10.853.000,00	17.951.000,12	88.191,67	17.862.808,45	164,59
04- Alınan Bağış ve Yardımlar	13.002.000,00	6.138.902,58	0,00	6.138.902,58	47,22
05- Diğer Gelirler	41.976.000,00	66.411.252,60	0,00	66.411.252,60	158,21
06- Sermaye Gelirleri	6.005.100,00	3.250.000,00	0,00	3.250.000,00	54,12
08-Alacaklardan Tahsilat	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
09- Red ve İadeler	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Toplam	80.463.600,00	102.105.807,43	243.653,48	101.862.153,95	126,59

2023 yılında net bütçe geliri %126,59 seviyesinde gerçekleşmiştir. Alınan bağış ve yardımlar (%47,22) beklenenin altında, teşebbüs ve mülkiyet gelirleri ise (%164,59) beklenenin üstünde gerçekleşmiştir.

Tablo 4: 2024 Yılı Bütçe Giderleri Tablosu

Bütçe Giderinin Ekonomik Kodu	Bütçe Ödeneği (TL)	Bütçe Gideri (Gerçekleşen) Tutar (TL)	Gerçekleşme Yüzdesi (%)
01- Personel Giderleri	18.798.095,00	16.787.592,96	89,30
02- Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	1.985.005,00	1.504.152,58	75,78
03- Mal ve Hizmet Alım Giderleri	62.829.000,00	59.935.203,46	95,39
04- Faiz Gideri	4.656.000,00	4.655.517,47	99,99
05- Cari Transferler	1.930.500,00	1.911.960,00	99,04
06- Sermaye Giderleri	28.774.000,00	28.508.865,59	99,08
07- Sermaye Transferleri	386.000,00	385.991,87	99,99
08- Borç Verme	1.000,00	0,00	0,00
09- Yedek Ödenekler	404.000,00	0,00	0,00
Toplam	119.763.600,00	113.689.283,93	94,93

2024 yılı bütçesi başlangıç ödeneği toplam 119.763.600,00TL'dir. Buna göre 2024 yılında bütçe giderleri %94,93 seviyesinde gerçekleşmiştir. Faiz Giderleri (%99,99) ve Sermaye Transferleri (%99,99) beklenen oranda, Personel Giderleri (%89,30) beklenenin biraz altında gerçekleşmiştir.

Belediyenin bütçe gelirler ve giderlerinin ekonomik sınıflandırmaya göre son üç yıllık seyri ve 2023 yılının 2022 yılına, 2024 yılının 2023 yılına göre değişim yüzdeleri aşağıdaki tablolarda yer almaktadır.

Tablo 5: Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2022-2024) Seyri

Bütçe Gelirinin Çeşidi	2022 Yılı (TL) (A)	2023 Yılı (TL) (B)	2024 Yılı (TL) (C)	2023-2022 Değişim Oranı (%) [D=(B-A) /A]	2024-2023 Değişim Oranı (%) [E=(C-B) /B]
Vergi Gelirleri	5.486.567,89	6.501.862,08	8.354.647,13	18,51	28,50
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	6.344.775,24	11.865.577,03	17.951.000,12	87,01	51,29
Alınan Bağış ve Yardım ile Özel Gelirler	7.017.421,21	8.108.448,07	6.138.907,58	15,55	-24,29
Diğer Gelirler	24.188.778,41	37.174.102,20	66.411.252,60	53,68	78,65
Sermaye Gelirleri	0,00	184.891,74	3.250.000,00	-	1.657,79
Toplam	43.037.542,75	63.834.881,12	102.105.807,43	48,32	59,95
Bütçe Gelirlerinden Red ve İadeler Toplamı (-)	8.539,42	19.198,12	243.653,48	124,82	1.169,15
Net Toplam	43.029.003,33	63.815.683,00	101.862.153,95	48,31	59,62

Tablodaki veriler dikkate alındığında, 2024 yılında gelirler bir önceki yıla göre 38.046.470,95 TL'lik (%59,62) artış göstermiştir. Bu çerçevede Sermaye Gelirleri 3.065.108,26 TL (%1.657,79), Diğer Gelirler 29.237.150,40 TL (%78,65) tutarlarındaki artışlar toplam artış üzerinde belirleyici olmuştur.

Tablo 6: Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık (2022-2024) Seyri

Bütçe Giderinin Çeşidi	2022 Yılı (TL) (A)	2023 Yılı (TL) (B)	2024 Yılı (TL) (C)	2023-2022 Değişim Oranı (%) [D=(B-A) /A]	2024-2023 Değişim Oranı (%) [E=(C-B) /B]
Personel Giderleri	6.264.521,18	13.151.560,20	16.787.592,96	109,94	27,65
SGK Devlet Prim Giderleri	963.437,34	1.026.916,61	1.504.152,58	6,59	46,47
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	25.517.031,08	41.018.179,32	59.935.203,46	60,75	46,12
Faiz Giderleri	964.915,84	1.734.496,78	4.655.517,47	79,76	168,41
Cari Transferler	527.758,09	1.111.613,29	1.911.960,00	110,63	72,00
Sermaye Giderleri	10.901.457,89	18.119.954,96	28.508.865,59	66,22	57,33
Sermaye Transferleri	241.435,30	526.068,80	385.991,87	117,89	-26,63
Toplam	45.380.556,72	76.688.789,96	113.689.283,93	68,99	48,25

Belediyenin bütçe giderleri toplamı 2024 yılında 2023 yılına göre 37.000.493,97 TL (%48,25) artmıştır. Gider kalemleri incelendiğinde; 2024 yılında Sermaye Giderlerinin 10.388.910,63 TL (%57,33), Faiz Giderlerinin 2.921.020,69 TL (%168,41) ve Cari Transferlerin 800.346,71 TL (%72,00) arttığı görülmektedir.

Faaliyet Sonuçları Tablosuna göre; bütçe ile ilgili olsun ya da olmasın Belediyenin faaliyetlerinden dolayı tahakkuk eden 2024 yılı Faaliyet Gideri 110.583.608,53 TL, Faaliyet Geliri 103.745.021,48 TL, Enflasyon düzeltilmesi 119.819.410,65 TL olup Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu 112.980.823,60 TL olarak gerçekleşmiştir.

Havsa Belediyesinin doğrudan hissedarı olduğu şirket aşağıdaki tabloda gösterilmiştir:

Tablo 7: Belediyenin Doğrudan Hissedarı Olduğu Şirketler

Sıra No	Şirketin Adı	Toplam Sermaye Tutarı (TL)	Belediyenin Sahip Olduğu Sermaye Tutarı (TL)	Hisse Oranı (%)
1	Havsa Taşımacılık İnşaat Hayvancılık Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi	1.225.000,00	1.225.000,00	100,00

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

1.4.1. Kamu İdaresinin Muhasebe Sistemi

Havsa Belediyesinin muhasebe kayıt işlemleri Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre gerçekleştirilmektedir. Mahalli idarelerin hesap planı, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 46'ncı maddesinde ana hesap grupları, hesap grupları ve hesaplar itibarıyla belirlenmiş çerçeve hesap planında yer alan hesaplardan oluşmaktadır. Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hesap planında yer almamakla birlikte, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hesap planında yer alan herhangi bir hesabın kullanılması gerekliliği ortaya çıkarsa Yönetmelik'teki hesap planına ilave hesap eklemeye veya çıkarmaya, Hazine ve Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı yetkilidir.

Ayrıca, mahalli idarelere ait detaylı hesap planları, bu Yönetmelik'te belirlenen hesap planı çerçevesinde Hazine ve Maliye Bakanlığının görüşü alınmak suretiyle ilgili Bakanlıklarca hazırlanmaktadır.

1.4.2. Kamu İdaresinin Raporlama Sistemi

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 484 ve 485'inci maddeleri uyarınca; mali tablolar, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nde belirlenen ilkelere ve standartlara uygun olarak hazırlanır ve belirlenen sürelerde ilgililerin bilgisine sunulur. Bu bağlamda, İdarece üretilen cetvel ve temel mali tablolar ile diğer mali tablolar şunlardır:

a) Mizan Cetveli

b) Temel Mali Tablolar

1) Bilanço

2) Faaliyet sonuçları tablosu

3) Nakit akış tablosu

c) Diğer Mali Tablolar

1) Bütçe uygulama sonuçları tablosu

2) Gelirlerin ekonomik sınıflandırılması tablosu

3) Giderlerin fonksiyonel sınıflandırılması tablosu

4) Giderlerin ekonomik sınıflandırılması tablosu

5) Bütçe gelirlerinin ekonomik sınıflandırılması tablosu

6) Bütçe giderlerinin kurumsal sınıflandırılması tablosu

7) Bütçe giderlerinin fonksiyonel sınıflandırılması tablosu

8) Bütçe giderlerinin finansal sınıflandırılması tablosu

9) Bütçe giderlerinin ekonomik sınıflandırılması tablosu

10) Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu

1.4.3. Kamu İdaresi Tarafından Denetime Sunulan Defter, Tablo ve Belgeler

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi

sonunda Sayıştay Başkanlığına gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuştur:

- Birleştirilmiş veriler defteri

- Geçici ve kesin mizan

- Bilanço

- Faaliyet sonuçları tablosu

- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetim hesabı icmal cetveli

Kamu İdaresinin denetimi; yukarıda belirtilen defter, tablo ve belgeler ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

Denetim görüşü, Kamu İdaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmamasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin

hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürlerinin tasarlanmasına esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır. Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

İç kontrol sistemi, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu'nun Beşinci kısmında düzenlenmiştir. İç kontrol, idarenin amaçlarına, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini, varlık ve kaynakların korunmasını, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını, malî bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini sağlamak üzere idare tarafından oluşturulan organizasyon, yöntem ve süreçler ile iç denetimi kapsayan malî ve diğer kontroller bütünüdür.

Görev ve yetkileri çerçevesinde, malî yönetim ve kontrol süreçlerine ilişkin standartlar ve yöntemler Hazine ve Maliye Bakanlığınca, iç denetime ilişkin standartlar ve yöntemler ise

İç Denetim Koordinasyon Kurulu tarafından belirlenir, geliştirilir ve uyumlaştırılır. Bunlar ayrıca, sistemlerin koordinasyonunu sağlar ve kamu idarelerine rehberlik hizmeti verir.

31.12.2005 tarihli ve 26040 (3. Mükerrer) sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesinde, iç kontrol standartlarının, merkezi uyumlaştırma görevi çerçevesinde Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından belirlenip yayımlanacağı, kamu idarelerinin, malî ve malî olmayan tüm işlemlerinde bu standartlara uymakla ve gereğini yerine getirmekle yükümlü bulunduğu, ayrıca Kanun'a ve iç kontrol standartlarına aykırı olmamak koşuluyla, idarelerce görev alanları çerçevesinde her türlü yöntem, süreç ve özellikli işlemlere ilişkin standartlar belirlenebileceği belirtilmiştir.

Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından hazırlanarak 26.12.2007 tarih ve 26738 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği ile kamu idarelerinde iç kontrol sisteminin oluşturulması, uygulanması, izlenmesi ve geliştirilmesi amacıyla 18 standart ve bu standartlar için gerekli 79 genel şart belirlenmiştir.

Havsa Belediyesinde iç kontrol sisteminin kurulması ve uygulanması kapsamında yapılan incelemeler sonucunda iç kontrol sistemleri ile ilgili tespitler aşağıda kısaca belirtilmiştir:

Kontrol Ortamı Standartları

Kurum organizasyon yapısı içerisinde görev, yetki ve sorumluluklar ile yetki devirleri ve sınırları, görev tanımı ve dağılımlarının yazılı olarak belirlenmemiştir. "Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri" ile ilgili eğitim ve bilgilendirme çalışmalarına yönelik personele Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri ile Başvuru Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik'e göre eğitim ve bilgilendirme çalışması yapılmıştır. Personelin işe alınması, yer değiştirmesi, görevde yükselmesi, yeterlilik-performans değerlendirmesi ile disiplin hükümlerine yönelik insan kaynakları politikası belirlenmemiştir. Hassas görevlere ilişkin prosedürler belirlenmemiştir.

Risk Değerlendirme Standartları

Stratejik plan ve performans programı zorunlu olmaması nedeniyle hazırlanmamıştır. İç kontrol risklerinin tanımlanmasına ve risklerin değerlendirilmesine yönelik herhangi bir çalışma yapılmamıştır.

Kontrol Faaliyetleri Standartları

İdare tarafından yetkileri belirlemek amacıyla iş akış süreçleri hazırlanmamıştır. İdare tarafından yetki devirleri mevzuata uygun yapılmıştır. Yapılan görevlendirmelerde, bunları farklı kişiler arasında dağıtılarak “görevler ayrılığı” ilkesine uyulmuştur. İdarece belirlenen risklerin kabul edilebilir düzeye indirilmesine yönelik kontrol faaliyetleri belirlenmemiştir. Ön mali kontrol sistemi, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar'a uygun olarak kurulmuştur. Kamu idaresinin ön mali kontrol yönergesi mevcut değildir.

Bilgi ve İletişim Standartları

İdare faaliyet raporu içerik olarak mevzuata uygun hazırlanmıştır. Havsa Belediyesinin nüfusu 10.000'in altında olduğu için Kamu İç Kontrol Uyum Eylem Planı yapılmamıştır.

İzleme Standartları

İdarenin iç kontrol sistemi; İç kontrol Eylem Planı'nın hazırlanmaması, iç kontrol risklerinin belirlenmemesi ve İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulunun oluşturulmaması nedeniyle yıllık olarak değerlendirilmemektedir. İç Denetçilerin Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik'in ekli listesinde Havsa Belediyesi yer almamaktadır. Dolayısıyla iç denetçi kadrosu mevcut olmadığı için iç denetim birimi kurulmamıştır.

Belediyenin iç kontrol sistemine ilişkin yürüttüğü faaliyetler ve ulaştığı sonuçlar değerlendirildiğinde, 5018 sayılı Kanun, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar ve Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği ile uyumlu bir iç kontrol sisteminin kurulması, uygulanması, izlenmesi ve geliştirilmesi yönünde çalışmaların bulunduğu ancak yürürlükteki mevzuatın gereklerinin tam olarak yerine getirilmediği, iç kontrol sisteminin kurulmasına yönelik işlemlerin tamamlanmadığı ve yetersiz olduğu, sistemin eksiklerinin giderilmesi ve etkinliğinin sağlanmasını teminen, Üst Yönetici tarafından işleyişin gözetilmesi ile izlenmesi sorumluluğunun azami düzeyde yerine getirilmesinin gerekli olduğu değerlendirilmiştir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Havsa Belediyesinin 2024 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, “Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular” bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabında İzlenen ve Geçici Kabulleri Yapılan İşlerin İlgili Varlık Hesaplarına Aktarılmaması

Yapılmakta olan yatırımlar hesabında kayıtlı olan yatırımlardan tamamlananların, ilgili duran varlık hesaplarına aktarılmadığı görülmüştür.

27.05.2016 tarih ve 29724 mükerrer sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği’nin “Hesabın niteliği” başlıklı 204’üncü maddesinde; 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabının, yapımı süren maddi duran varlıklar için yapılan her türlü madde ve malzeme ile işçilik ve genel giderlerin; geçici ve kesin kabul usulüne tabi olan hallerde geçici kabulün yapıldığını gösteren tutanağın idarece onaylandığı tarihte, diğer hallerde işin fiilen tamamlandığını gösteren belgenin düzenlendiği tarihte, ilgili maddi duran varlık hesabına aktarılincaya kadar izlenmesi için kullanılacağı ifade edilmiştir.

Aynı Yönetmelik’in “Hesabın İşleyişi” başlıklı 205’inci maddesinin (b) bendinde; tamamlanıp geçici kabulü yapılan işlere ilişkin tutarların bu hesaba alacak, ilgili maddi duran varlık hesabına borç kaydedileceği ifade edilerek, bu hesabın yapımı süren yatırımlar için yapılan giderleri izlemek maksadıyla kullanılacağına açıklık getirilmiş, tamamlanan yatırımlardan bu hesapta izlenenlerin de bu hesaba alacak kaydedilmek suretiyle hesaptan çıkarılma yöntemi ifade edilmiştir.

Yapılan incelemede; çeşitli yıllarda geçici kabulü yapılan 69.559.981,00 TL tutarındaki yol, kütüphane, park, yeşil alan ve dükkanların tamamlandığı halde 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabından çıkarılarak ilgili duran varlık hesaplarına aktarılmadığı ve sürekli yapımı süren varlık olarak mali tabloda yer aldığı tespit edilmiştir.

Bahse konu eksik işlemler dolayısıyla yılsonunda düzenlenen mali tablolar üzerinde 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı gerçek durumu göstermemektedir.

Kamu idaresi cevabındai bulguda tespit edilen hususlara ilişkin olarak gerekli işlemin yapıldığı belirtilmiştir. Ancak bulgu konusu hususa yönelik 2025 yılında yapılan kayıtların, 2024 yılı dönem sonu mali tablolarında tespit edilen hatayı düzeltici bir etkisi bulunmamaktadır.

Bu durum Belediyenin halen yürütmekte olduğu yatırımların gerçek değerinin mali tablolarda olduğundan çok görünmesine yol açtığı gibi, bu yatırımların tamamlanması ile aktarılacağı ilgili varlık hesaplarının da olduğundan düşük görünmesine neden olmaktadır.

BULGU 2: Duran Varlıklar İçin Yapılan Değer Artırıcı Harcamaların Doğrudan Gider Kaydedilmesi

Belediyenin aktifinde kayıtlı duran varlıkların değerini, kullanım süresini ve hizmet kalitesini artıracak şekilde yapılan harcamaların, duran varlıkların değerine ilave edilmesi gerekirken, doğrudan gider olarak kaydedildiği görülmüştür.

23.12.2014 tarih ve 29214 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği’nin “Maddi Duran Varlıklar İçin Yapılan Değer Artırıcı Harcamalar” başlıklı 27’nci maddesinde; maddi duran varlıklar için sonradan yapılan ve o varlığın değerini, kullanım süresini, ürün ve hizmet kalitesini, sağlanan faydayı artıran veya üretilen mal veya hizmetlerin üretim maliyetini azaltan her türlü maliyetin, ilgili maddi duran varlığın kayıtlı değerine ilave edilip amortisman hesaplamasında dikkate alınacağı ve bunların dışında maddi duran varlıklar için yapılan her türlü normal bakım ve onarım harcamalarının gider olarak kaydedileceği ifade edilmiştir.

27.05.2016 tarih ve 29724 mükerrer sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Mahalli İdareler Bütçe Muhasebe Yönetmeliği’nin Maddi Duran Varlıklar Hesap Grubuna ilişkin işlemlerin düzenlendiği “Hesap grubuna ilişkin işlemler” başlıklı 187’nci maddesinin ikinci fıkrasının (ç) bendinin ikinci alt bendinde, bir varlık için yapılan harcamaların varlığın iyileştirilmesi, ömrünün uzatılması veya veriminin artırılması sonucunu doğurması durumunda amortisman hesaplamasının varlığın yeni değeri üzerinden yapılması gerektiği belirtilmiştir.

Buna göre, kamu idaresinin kullanımında bulunan duran varlıklar edinme tarihindeki maliyet bedelleri ile ilgili duran varlık hesaplarına kaydedilmelidir. Söz konusu varlıkların iyileştirilmesi, ömrünün uzatılması veya veriminin artırılması amacı ile yapılan değer artırıcı harcama tutarlarının da bu varlıkların kayıtlı değerlerine ilave edilmesi gerekmektedir. Söz

konusu varlıkların giderleştirilmesi ise, kendilerinden beklenen yararlanma süresi içerisinde amortisman ayırmak sureti ile yapılmalıdır.

Diğer yandan, amortisman ve tükenme paylarına ilişkin açıklamaların yer aldığı 47 sıra numaralı Muhasebat Genel Müdürlüğü Genel Tebliği'nin 6'ncı maddesinin ikinci fıkrasında; maliyet bedeli, 2006/10970 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik'te yer alan taşınmazlar için 34.000,00 TL'yi aşmayan duran varlıklar ile tutarına bakılmaksızın Maddi Olmayan Duran Varlıklar ve Özel Tükenmeye Tabi Varlıklar hesap gruplarında izlenen varlıklar için amortisman oranının %100 olarak belirlendiği; üçüncü fıkrasında ise hesaplarda kayıtlı duran varlıklar için yapılan harcamalardan yukarıda belirtilen limitleri aşanların değer artırıcı harcama olarak kabul edileceği hüküm altına alınmıştır.

Hazine ve Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğünün "Amortisman Limitlerinin Güncellenmesi" konulu yazısı ile taşınmazlar için belirlenen 34.000,00 TL tutarındaki amortisman limiti 114.000,00 TL olarak yeniden belirlenmiştir.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümlerinden, taşınmazlar için yapılan ve 114.000,00 TL'yi aşan harcamaların değer artırıcı harcama olarak kabul edilmesi gerektiği anlaşılmaktadır. Buna karşın, ayrıntısı aşağıda yer verilen tabloda görüldüğü gibi 2024 yılı içerisinde Belediyeye ait duran varlıklar için ömürlerini uzatacak ve verimlerini artıracak şekilde toplam 1.965.270,54 TL tutarında bakım onarım harcaması yapıldığı ve harcama tutarlarının ait oldukları varlıkların değeri ile ilişkilendirilmeden 630 Giderler Hesabına kaydedilerek giderleştirildiği tespit edilmiştir.

Tablo 8: Duran Varlıkların Değerini Artırıcı Nitelikteki Harcamalar

GİDER KODU	GİDER HESAP ADI	GİDER TUTAR (TL)
630.03.08.09.01	Diğer Hizmet Binası Bakım ve Onarım Giderleri	1.433.600,00
630.03.08.06.01	Yol Yapım Bakım ve Onarım Giderleri	531.670,54
TOPLAM		1.965.270,54

Bahse konu bu durum, mali tablolarda 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri ve 252 Binalar Hesaplarının bu tutar kadar noksan; 630 Giderler Hesabının ise, aynı tutar kadar fazla görünmesine yol açmaktadır.

Kamu idaresi cevabında, bulguya katıldığını belirtmiş olup bundan sonraki süreçte mevzuat hükümlerine uygun hareket edileceği ifade edilmiştir.

Sonuç olarak, Belediyenin aktifinde kayıtlı duran varlıkların değerini, kullanım süresini ve hizmet kalitesini artıracak şekilde yapılan ve 114.000,00 TL'yi aşan harcamaların duran varlıkların değerine ilave edilmesi gerekmektedir.

BULGU 3: Belediyenin Ortağı Olduğu Şirketteki Sermaye Tutarı ile Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabının Uyumlu Olmaması

Belediyenin muhasebe kayıtlarında, 241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabının borç bakiyesi ile Belediyenin %100 paya sahip olduğu Havsa Taşımacılık İnşaat Hayvancılık Sanayi ve Ticaret Limited Şirketinin sermaye tutarlarının uyumlu olmadığı görülmüştür.

27.05.2016 tarih ve 29724 mükerrer sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabına ilişkin "Hesabın niteliği" başlıklı 181'inci maddesinde; bu hesabın mal ve hizmet üreten kuruluşlara nakden veya ayni olarak verilen sermaye tutarları ile bu sermaye tutarlarının işletilmesinden doğan kar ve zarar ile bütçeye iade olunan sermayelerin izlenmesi için kullanılacağı belirtilmektedir.

Aynı Yönetmelik'in "Hesaba ilişkin işlemler" başlıklı 182'nci maddesinde ise mal ve hizmet üreten kuruluşlara gerek nominal sermaye ve gerekse ayni sermaye transferi şeklindeki iştiraklerin gerçeğe uygun değerleri ile bu hesaba kaydedileceği, sermayesine iştirak edilen mal ve hizmet üreten kuruluşlara nakdi veya ayni sermaye şeklindeki katılımlardan bu hesapta kayıtlı tutarların ilgili mal ve hizmet üreten kuruluşların öz kaynak hesaplarında karşılık olarak yer alan tutarlarla eşit olması gerektiği ifade edilmiştir.

Yapılan incelemede; Belediyenin %100 sermayesine sahip olduğu Havsa Taş. İnş. Hay. San. ve Tic. Ltd. Şti'nin, şirket mali tablolarında sermaye tutarının 1.225.000,00 TL, Belediye mali tablolarında ise 319.483,30 TL olarak kayıtlı olduğu görülmüştür. Şirket ve Belediye mali tablolarında oluşan bu farklılığın; 992.448,00 TL'sinin şirkete ayni sermaye artışı yoluyla verilen iş makinesi ve binek araçtan, kalan kısmın ise nakdi olarak yapılan ancak ilgili varlık hesabına aktarılmadan 630 Giderler Hesabı kullanılarak giderleştirilen sermaye artışından kaynaklandığı tespit edilmiştir.

Kamu idaresi cevabında, bulguda tespit edilen hususlara ilişkin olarak gerekli işlemin yapıldığı belirtilmiştir. Ancak bulgu konusu hususa yönelik 2025 yılında yapılan kayıtların,

2024 yılı dönem sonu mali tablolarında tespit edilen hatayı düzeltici bir etkisi bulunmamaktadır.

Sonuç olarak, 241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabına 905.516,70 TL tutarında eksik kayıt yapılması nedeniyle mali tablolarda hataya sebep olunmuştur.

BULGU 4: Taşınmaz Kayıt ve Yönetiminin İlgili Mevzuata Uygun Şekilde Yerine Getirilmemesi

Belediyeye ait taşınmazlara yönelik işlemlerin incelenmesi neticesinde; taşınmaz yönetiminin Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik ile Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine uygun olarak yürütülmediği, Belediye adına tapuda kayıtlı olan taşınmazların değer tespit çalışmalarının yapılmadığı, ilgili Yönetmelik'in taşınmazların kayıt esas ve usullerini düzenleyen hükümleri gereklerinin yapılmadığı, ilgili muhasebe hesaplarına maliyet bedeli ya da gerçeğe uygun değerleri ile kaydedilmediği görülmüştür.

Taşınmazların yönetimi 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 44, 45, 47 ve 60'ıncı maddelerinde düzenlenmiştir. 5018 sayılı Kanun kapsamında olan kurum ve kuruluşların mülkiyetinde, yönetiminde ve kullanımında bulunan taşınmazların kaydına ve icmalllerinin düzenlenmesine ilişkin usul ve esasları belirlemek üzere 13.09.2006 tarih ve 2006/10970 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile bu Kanun'un 44, 45 ve 60'ıncı maddelerine dayanılarak Hazine ve Maliye Bakanlığınca hazırlanan Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik yürürlüğe konulmuştur.

Yönetmelik'in; "Kayıt ve kontrol işlemleri" başlıklı 5'inci maddesinde, tapuda kayıtlı olan taşınmazların maliyet bedeli üzerinden, bu taşınmazlardan maliyet bedeli belirlenemeyenlerin ise rayiç değerleri üzerinden kayıtlara alınacağı düzenlenmiştir. Ancak bu taşınmazlardan maliyet ve rayiç bedeli belirlenemeyen taşınmazlar ile tapuda kayıtlı olmayan taşınmazlar başlığı altında yer alan taşınmazlardan sadece ekonomik olarak değerlendirmeye konu olanlar ile kamusal ihtiyaçlarda kullanılan taşınmazların, orta malları ve genel hizmet alanları başlığı altında yer alan taşınmazların ve Bakanlık tarafından iz bedeli ile takip edilmesine karar verilen taşınmazların iz bedeli üzerinden kayıtlara alınacağı belirtilmiştir.

Aynı Yönetmelik'in "Kayıt Şekli" başlıklı 7'nci maddesinde ise; kamu idaresi taşınmazları için, Tapuda Kayıtlı Olan Taşınmazlar Formu, Tapuda Kayıtlı Olmayan

Taşınmazlar Formu, Orta Malları Formu ve Genel Hizmet Alanları Formunun düzenlenmesi gerektiği hüküm altına alınmıştır.

Yine aynı Yönetmelik hükümlerine göre; kamu idarelerinin taşınmaz kayıt ve kontrol işlemleriyle görevli birimlerince hazırlanan bu formların, taşınmaz icmal cetvelleri hazırlanmak üzere mali hizmetler birimine gönderilmesi ve mali hizmetler birimince konsolide edilerek Yönetmelik ekinde (Ek 7) bulunan örneğe uygun şekilde taşınmaz icmal cetvelleri oluşturulması gerekmektedir.

17.03.2017 tarih ve 30010 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan “Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik” ile söz konusu Yönetmelik'te değişiklik yapılmış olup buna göre kurumların, 31.12.2017 tarihine kadar taşınmazlarının fiili envanterini kural olarak maliyet bedeli üzerinden, maliyet bedeli belirlenemeyenlerin ise rayiç değerleri üzerinden kayıtlara almaları düzenlenmiştir.

Anılan Yönetmelik'e göre, taşınmazların rayiç değerinin; maliki kamu idaresince, başka bir kamu idaresinin yönetiminde veya kullanımında olanların ise bu idarelerce tespit edilmesi gerekmektedir.

Yukarıda bahsi geçen mevzuat hükümlerine göre, kamu idareleri tarafından mülkiyetlerinde bulunan taşınmazlara ilişkin envanter işlemlerinin ve değer tespitlerinin yapılması ve buna uygun düzenlenecek icmal cetvelleri vasıtası ile muhasebe sisteminde yer alan ilgili maddi duran varlık hesaplarına doğru şekilde kaydedilmesi gerekmektedir.

Yapılan incelemede, Belediye mülkiyetinde bulunan taşınmazlar ve diğerleri için, Yönetmelik'te öngörülen formlar ve icmal cetvellerinin oluşturulmadığı, Belediyenin mülkiyetinde olan taşınmazlardan maliyet bedeli belirlenemeyenler için gerçeğe uygun değer (rayiç değer) tespitlerinin tamamlanmadığı, dolayısıyla muhasebe kayıtlarına bu değerler ile alınmadığı tespit edilmiştir.

Belirtilen nedenlerle, 2024 yılı Bilançosu; 250 Arsa ve Araziler Hesabı, 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı ve 252 Binalar Hesabı itibarıyla gerçeğe uygun, doğru ve güvenilir bilgi sunmamaktadır.

Yukarıdaki tespitlere ilişkin Kamu İdaresi cevabında, bulguya katıldığını belirtmiş olup söz konusu hususun yerine getirilmesine ilişkin işlemlere başlanıldığını ifade etmiştir. Ancak tespitlere ilişkin hususların düzeltme kayıtlarının tamamlanmadığı anlaşılmıştır.

Yukarıdaki mevzuat hükümlerine uygun olarak taşınmaz kayıt ve yönetiminin gerçekleştirilmesi için taşınmaz envanterinin sağlıklı şekilde tespit edilmesi, değerlendirme işlemlerinin yapılması ve bunun sonucunda taşınmazların mali tablolarda doğru olarak gösterilmesi için gerekli çalışmaların yapılması gerekmektedir.

BULGU 5: Güvence Bedellerinin Hatalı Ödenmesi ve Hukuki Düzenlemelere Uygun Olarak Kayıtlarda Yer Almaması

İdare tarafından tahsil edilen güvence bedellerinin doğru şekilde güncellenmediği, bu tutarlar ilgililerine ödenirken hatalı tutar üzerinden işlem yapıldığı, bu itibarla güvence bedellerinin izlendiği Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabının gerçeği yansıtmadığı görülmüştür.

Belediye Su ve Kanalizasyon Hizmetlerinde Uyulacak Usul ve Esaslara İlişkin Yönetmelik belediyeler veya bağlı kuruluşlar tarafından yürütülen su ve kanalizasyon hizmetlerine yönelik önemli düzenlemeler içermektedir.

09.08.2022 tarihinde yayımlanarak yürürlüğe giren Yönetmelik'in 5'inci maddesinin (k) fıkrası gereğince, belediye ve bağlı kuruluşlar, başvuru sahiplerinin su ve atıksu hizmetlerine ilişkin ödeme yükümlülüğünü yerine getirmeme riskine karşılık sözleşme yaparken nakit ya da banka kesin teminat mektubu olarak güvence bedeli talep edebileceği ifade edilmiştir.

Ayrıca, abonelerden güvence bedeli alınıp alınmayacağı ile güvence bedelinin ödeme şekli, zamanı ve yöntemi gibi hususların sözleşme kapsamında açıkça belirtilmek şartıyla serbestçe belirleneceği; güvence bedelinin, başvuranın mensubu olacağı abone grubunda üç tahakkuk döneminde tüketilen ve/veya deşarj edilen ortalama su miktarı ile su birim m³ fiyatının çarpılması suretiyle elde edilen toplam bedeli aşmayacak şekilde belirleneceği, kademeli tarife uygulanan başvuran için tarifesindeki en alt kademenin esas alınacağı hüküm altına alınmıştır.

Anılan bu Yönetmelik ile ayrıca güvence bedelinin iadesinin nasıl yapılacağı da açıkça düzenlenmiştir. Bu hükme göre, abonelik sözleşmesi sona eren veya müşterinin muvafakati ile mekanik sayacı ön ödemeli sayaç ile değiştirilen abonenin güvence bedelinin iadesinde; su ve atıksu hizmetlerinin verildiği yerdeki son endeks okuma bilgileri aboneye bildirildikten sonra, nakit tahsil edilen güvence bedeli Türkiye İstatistik Kurumu tarafından açıklanan Tüketici Fiyat Endeksi (TÜFE) tablosundaki aylık değişim oranları esas alınmak suretiyle iadenin yapılacağı ay itibarıyla güncellenmesi ve tüm borçlarının ödenmesinden sonra aboneye iadesinin

sağlanması gerekmektedir.

Yönetmelik gereği, güvence bedelinin belirlenmesi ve hesaplanmasına ilişkin usul ve esaslar ile her yıl uygulanacak tarifeler, Yönetmelik hükümlerine aykırı olmayacak şekilde belediye ve bağlı kuruluşlarca düzenlenebilecektir.

Özetle, abonelerden depozito, güvence bedeli veya teminat bedeli adı altında alınan değerlerin öncelikle Yönetmelik hükümlerine uygun olarak düzenlenmesi, hesaplanarak ilgili hesaplara doğru kaydedilmesi ve ödeme sırasında da bu düzenlemelere uygun olarak güncellenmiş tutar üzerinden iadesinin yapılması gerekmektedir.

Bu kapsamda yapılan incelemeler neticesinde, Belediyenin Abonelik Sözleşmelerinde güvence bedeline yönelik hiçbir hükme (ödeme şekli, zamanı ve yöntemi gibi) yer verilmediği; sözleşme kapsamında kurumca abonelerden mevzuatı uyarınca alınan ve 430 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabında izlenen güvence bedellerinin güncelleme yapılmadan alınan ilk bedel üzerinden kaydedildiği, güvence bedeli iadelerinin ise mevzuata uygun yapılmadığı tespit edilmiştir.

Yukarıdaki tespitlere ilişkin Kamu İdaresi cevabında, bulguya katıldığını belirtmiş olup söz konusu hususun yerine getirilmesine ilişkin işlemlere başlanılacağını ifade etmiştir.

Açıklanan nedenlerle,

- Tüm abonelerin güvence bedellerinin gözden geçirilerek tespit edilen eksikliklerin giderilmesi,
- Yönetmelik'e uygun olarak 09.08.2022 öncesindeki aboneler de dahil olmak üzere tüm abonelerden, abonelik tarihlerinde alınan ve nakit tahsil edilen güvence bedellerinin Türkiye İstatistik Kurumu tarafından açıklanan TÜFE tablosundaki aylık değişim oranları esas alınmak suretiyle güncelleştirilmesi,
- Yönetmelik'e uygun olarak yapılacak güncelleştirmeler neticesinde gerekli muhasebe kayıtlarının düzenli olarak yapılması,
- Yönetmelik'in amir hükmü uyarınca güvence bedellerinin doğru şekilde güncelleştirildikten sonra aboneliği sona erenlere iadesinin doğru olarak yapılması ve 09.08.2022 tarihi sonrasında yapılan iadelerdeki eksikliklerin giderilmesi,
- Yönetmelik'e uygun şekilde Havsa Belediyesi Tarifeler Yönetmeliği ile Su Abonelik

Sözleşmelerinde gerekli değişikliklerin yapılması gerekmektedir.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Parasal Limitler Dâhilinde Yapılan Mal ve Hizmet Alımlarında, Bütçeye Konulan Ödenğin %10'unun Kamu İhale Kurulunun Uygun Görüşü Alınmadan Aşılması

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 21'inci maddesinin (f) bendi ve 22'nci maddesinin (d) bendinde belirtilen parasal limitler dâhilinde yapılan mal ve hizmet alımlarına ilişkin harcamaların yıllık toplamının, 2024 yılı bütçesine bu amaçla konulan ödeneklerinin %10'unu, Kamu İhale Kurulunun uygun görüşü alınmadan aştığı görülmüştür.

4734 sayılı Kanun'un "İdarelerce uyulması gereken diğer kurallar" başlıklı 62'nci maddesinin (ı) bendinde; bu Kanunun 21 ve 22'nci maddelerindeki parasal limitler dâhilinde yapılacak harcamaların yıllık toplamının, idarelerin bütçelerine bu amaçla konulacak ödeneklerin %10'unu Kamu İhale Kurulunun uygun görüşü olmadıkça aşamayacağı ifade edilmiştir.

Anılan Kanun'un "Pazarlık usulü" başlıklı 21'inci maddesinin birinci fıkrasının (f) bendinde, idarelerin yaklaşık maliyeti 2.076.108,00 TL'ye kadar olan mamul mal, malzeme veya hizmet alımlarını pazarlık usulü ile temin edebileceği; "Doğrudan temin" başlıklı 22'nci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde ise büyükşehir belediyesi sınırları dâhilinde bulunan idarelerin 622.756,00 TL'yi, diğer idarelerin ise 207.453,00 TL'yi aşmayan ihtiyaçları ile temsil ağırlama faaliyetleri kapsamında yapılacak konaklama, seyahat ve işeye ilişkin alımlarını ilan yapılmaksızın ve teminat alınmaksızın doğrudan temini usulü ile karşılanabileceği belirtilmektedir.

Buna göre Kanun kapsamındaki kurum ve kuruluşlar, gerek 21'inci maddenin (f) bendi, gerekse temsil ağırlama faaliyetleri kapsamında yapılacak konaklama, seyahat ve işeye ilişkin alımlar hariç 22'nci maddenin (d) bendi kapsamında yapacakları harcamalarda, bütçelerine bu amaçla konulan ödeneklerin %10'unu Kamu İhale Kurulunun uygun görüşü olmadan aşamayacaklardır.

31.12.2020 tarih ve 31351 sayılı Resmî Gazete 'de yayımlanan “4734 Sayılı Kamu İhale Kanunu’nun 62’nci maddesinin (1) Bendi Kapsamında Yapılacak Başvurulara İlişkin Tebliğ’in “Genel esaslar” başlıklı 4’üncü maddesinin 2’nci fıkrasında; Kanun’un 62’nci maddesinin (1) bendine göre, Kanun kapsamında yer alan ve bütçe sahibi olan kamu idarelerinin; Kanun’un gerek 21’inci maddesinin (f) bendi, gerekse temsil ağırlama faaliyetleri kapsamında yapılacak konaklama, seyahat ve işeye ilişkin alımlar hariç 22’nci maddesinin (d) bendi kapsamında yapacakları harcamalarda, bütçelerine bu amaçla konulan ödeneklerin %10’unu Kurulun uygun görüşü olmadan aşamayacağı, bu oran aşılarak Kuruma yapılan başvuruların reddedileceği, 3’üncü fıkrasında ise Kanun’un 21’inci maddesinin (f) bendi ve 22’nci maddesinin (d) bendine göre ihtiyaçların temininde bütçe sahibi olan kamu idareleri tarafından, yıllık bütçelerine bu amaçla konulan toplam ödenek tutarının dikkate alınacağı; mal alımı, hizmet alımı veya yapım işleri için bütçelerine bu amaçla konan yıllık toplam ödenekleri üzerinden her biri için ayrı ayrı %10 oranının hesaplanacağı ifade edilmiştir.

Yapılan incelemede, Belediye tarafından detayı aşağıdaki tabloda yer alan mal ve hizmet alımlarında bütçeye konulan ödeneklerin %10’nun, Kamu İhale Kurulundan uygun görüş alınmadan aşıldığı tespit edilmiştir.

Tablo 9: 21/f ve 22/d Kapsamında Yapılan Mal ve Hizmet Alımları

Alım Türü	Ödenek Tutarı (TL) (A)	Harcama Tutarı (TL) (B)	Harcama Oranı (B/A*100) (%)
Mal	24.641.500,00	7.916.446,12	32
Hizmet	31.254.500,00	5.884.347,06	19

4734 Sayılı Kamu İhale Kanunu’nun “Temel ilkeler” başlıklı 5’inci maddesinde; bu Kanuna göre yapılacak ihalelerde, açık ihale ve belli istekliler arasında ihale usulünün temel ihale usulleri olduğu ve diğer ihale usullerinin Kanunda belirtilen özel hallerde kullanılabileceği ifade edilmiştir. Söz konusu bu hükümlerden, Belediyenin ihtiyaç duyduğu mal ve hizmet alımları ile yapım işlerini öncelikle temel ihale usulleri ile yapması gerektiği, 4734 sayılı Kanun’un 21/f ve 22/d maddelerinin temel bir ihale usulü olmadığı ve dolayısıyla bu usullerin ancak açık ihale ve belli istekliler arasında ihale usulünün yapılmasının mümkün olmadığı özel hallerde kullanılabileceği anlaşılmaktadır.

Kamu idaresi cevabında, bulguya katıldığını belirtmiş olup bundan sonraki süreçte mevzuat hükümlerine uygun hareket edileceği ifade edilmiştir.

Sonuç olarak, Belediyenin mal ve hizmet alımları ile yapım işlerinin öncelikle açık ihale usulü veya belli istekliler arasında ihale usulü ile yapılması, bunlar dışında yapılacak 21/f ve 22/d maddeleri kapsamındaki harcamalarda, harcama yapılmadan önce her bir alım için bütçede yer alan toplam ödeneklerin %10'nun aşılp aşılmadığının kontrol edilmesi ve bu oranın aşılmamasının söz konusu olduğu durumlarda ise alım yapılmadan önce Kamu İhale Kurulundan uygun görüş alınması gerekmektedir.

BULGU 2: Yapım İşi İhalesi Sözleşme Süresinin Mahalli İdareler Genel Seçimini İzleyen Altıncı Ayın Sonunu Aşması

Belediyenin, ilçe genelinde yollara parke taşı döşenmesi, bakım ve onarımı ile mezar yeri yaptırılmasına ilişkin yapım işinin sözleşme süresinin, ilk mahalli idareler genel seçimini izleyen altıncı ayın sonunu geçtiği görülmüştür.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 67'nci maddesinde; belediyede belediye meclisinin, belediyeye bağlı kuruluşlarda yetkili organın kararı ile park, bahçe, sera, refüj, kaldırım ve havuz bakımı ve tamiri; araç kiralama, kontrollük, temizlik, güvenlik ve yemek hizmetleri; makine-teçhizat bakım ve onarım işleri; bilgisayar sistem ve santralleri ile elektronik bilgi erişim hizmetleri; sağlıkla ilgili destek hizmetleri; fuar, panayır ve sergi hizmetleri; baraj, arıtma ve katı atık tesislerine ilişkin hizmetler; kanal bakım ve temizleme, alt yapı ve asfalt yapım ve onarımı, trafik sinyalizasyon ve aydınlatma bakımı, sayaç okuma ve sayaç sökme-takma işleri ile ilgili hizmetler; toplu ulaşım ve taşıma hizmetleri; sosyal tesislerin işletilmesi ile ilgili işler, süresi ilk mahallî idareler genel seçimlerini izleyen altıncı ayın sonunu geçmemek üzere ihale yoluyla üçüncü şahıslara gördürülebileceği belirtilmiştir.

Yapılan incelemede, detayı aşağıdaki tabloda yer alan 2024/93723 İKN sayılı "2024 Yılı İlçe Geneli Parke Taş Yol ve İlçe Mezarlığı Yapım İşi" ihalesinin, 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 67'nci maddesinde ifade edilen alt yapı, asfalt yapım ve onarımı niteliğinde olduğu ve süresinin ilk mahalli idareler genel seçimini izleyen altıncı ayın sonunu geçtiği görülmüştür.

Tablo 10: İhale Bilgileri

İşin Adı	Sözleşme Süresi (Gün)	Sözleşme Bedeli (TL)	İşin Başlangıç Tarihi	İşin Bitiş Tarihi
2024 Yılı İlçe Geneli Parke Taş Yol ve İlçe Mezarlığı Yapım İşi	250	24.465.500,00	15.03.2024	23.11.2024

Kamu idaresi cevabında, bulguya katıldığını belirtmiş olup mevzuatta süre sınırlaması öngörülen işlere ilişkin yapılacak ihalelerin sözleşme süresinin, bir sonraki mahalli idare seçimlerinin olacağı tarih göz önüne alınarak belirleneceği ifade edilmiştir.

Sonuç olarak, Belediyenin bir sonraki mahalli idare seçimlerinin olacağı tarihi göz önüne alarak mevzuatta süre sınırlaması öngörülen işlerin sözleşme süresini, bu hükme uygun olarak belirlemesi gerekmektedir.

BULGU 3: Taşınmaz Kültür Varlıklarının Korunması İçin Tahsil Edilen Katkı Paylarının Zamanında Gönderilmemesi

Belediye tarafından tahakkuk ettirilen emlak vergisinden, görev alanlarında kalan kültür varlıklarının korunması ve değerlendirilmesi amacıyla ayrılan %10 nispetindeki Taşınmaz Kültür Varlıklarının Korunmasına Ait Katkı Payının, Edirne İl Özel İdaresine aktarılmasında gecikmeye sebebiyet verildiği ve bu nedenle gecikme zammı ödendiği görülmüştür.

2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu'nun "Taşınmaz kültür varlıklarının onarımına yardım sağlanması ve katkı payı" başlıklı 12'nci maddesinde, belediyelerce tahakkuk eden emlak vergisinin %10'u nispetinde Taşınmaz Kültür Varlıklarının Korunmasına Katkı Payı tahakkuk ettirileceği ve bunun emlak vergisi ile birlikte tahsil edileceği ifade edilmiş, tahsil edilen bu tutarların da tahsil edildiği ayı takip eden ayın onuncu günü akşamına kadar il özel idarelerine bir bildirim ile beyan edilerek aynı süre içinde ödeneceği belirtilmiştir. Ayrıca tahsil edilen katkı payını söz konusu süre içinde il özel idarelerine yatırmayan belediyelerden, bu katkı paylarının 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre gecikme zammı tatbik edilerek tahsil edileceği de düzenlenmiştir. Bu işlemlerle ilgili olarak aynı maddede belediye başkanlarına, belediyelerin tahsil ettikleri paylardan il özel idarelerine ödemeleri gereken taşınmaz kültür varlıklarının korunmasına ilişkin katkı paylarının, zamanında ve tam olarak ödenmesini sağlama hususunda sorumluluk yüklenmiştir. Ödenmeyen payların da, ilgili il özel idaresinin talebi üzerine belediyenin İller Bankasından aldığı genel bütçe vergi gelirleri payından kesilerek talep eden özel idareye gönderileceği belirtilmiştir.

Yukarıdaki mevzuat hükümlerine göre, emlak vergisinin %10'u nispetinde Taşınmaz Kültür Varlıklarının Korunmasına Katkı Payının tahakkuk ettirilmesi ve Belediyece emlak vergisi ile birlikte tahsil edilmesi gerekmekte olup; tahsil olunan miktarların tahsil edildiği ayı takip eden ayın onuncu günü akşamına kadar Edirne İl Özel İdaresine bir bildirim ile beyan

edilerek aynı süre içinde ödenmesi gerekmektedir.

Belediyenin hesap ve işlemlerinin incelenmesi neticesinde; 2024 yılında bina, arazi ve arsa üzerinden toplam 2.738.656,49 TL emlak vergisi tahsil edildiği, bu tutarın %10'u olan 273.866,00 TL tutarındaki katkı payının Edirne İl Özel İdaresine aktarılmadığı, bunun akabinde İl Özel İdaresinin İller Bankasına başvuruda bulunması üzerine 2024 yılından önce ödenmeyen borçların da dahil olmak üzere 70.678,56 TL tutarındaki gecikme zammı ile birlikte Belediyenin merkezi idare vergi gelirleri payından kesildiği tespit edilmiştir.

Kamu idaresi cevabında, bulguya katıldığını belirtmiş olup bundan sonraki süreçte mevzuat hükümlerine uygun hareket edileceği ifade edilmiştir.

Sonuç olarak, kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanımının sağlanabilmesi bakımından, herhangi bir gecikme zammına maruz kalınmaması için bahsi geçen katkı paylarının Belediye tarafından Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu'nda yer verilen süreler dikkate alınarak İl Özel İdaresine zamanında aktarılması gerekmektedir.

BULGU 4: Taşınmaz Kiralamalarında İhaleye Esas Alınan Tahmin Edilen Bedelin Hatalı Belirlenmesi

Belediyeye ait taşınmazların kiralanması ihalelerinde tahmin edilen bedelin mevzuata uygun olarak belirlenmediği görülmüştür.

2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun "Tahmin edilen bedelin tespiti" başlıklı 9'uncu maddesine göre; *"tahmin edilen bedel, idarelerce tespit edilir veya ettirilir. İşin özelliğine göre gerektiğinde bu bedel veya bu bedelin hesabında kullanılacak fiyatlar belediye, ticaret odası, sanayi odası, borsa gibi kuruluşlardan veya bilirkişilerden soruşturulur. Tahmin edilen bedel, bunun dayanaklarının da eklendiği bir hesap tutanağında gösterilir ve asıl evrak arasında saklanır. Bu bedel gerektiğinde ihale komisyonlarınca tahkik ettirilir."* hükmü yer almaktadır.

Kanun maddesinde belirtilen iş ve işlemlerin, işinin ehli olmak şartıyla en az üç kişiden oluşacak komisyon marifetiyle yürütülmesi, piyasa fiyatı araştırma sürecinde resmi kurumlarca bildirilen emsal bedellere riayet edilmesi, gerekmesi halinde gayrimenkul değerlendirme şirketlerinden hizmet almak suretiyle taşınmaz değerlerinin belirlenmesi, piyasa fiyatı araştırma süreci sonunda ilgili taşınmazın bedeli hakkında oluşan kanaatin bir rapora bağlanarak komisyon üyeleri tarafından imza altına alınması gerekmektedir.

Kiralama sürecine yönelik yapılan inceleme neticesinde; Belediye tarafından 2024 yılı

içerisinde iki kere 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 45'inci maddesine göre kiralama ihalesi yapıldığı anlaşılmıştır. 30.05.2024 tarih ve 2024/85 sayılı Encümen Kararı ile 16 adet taşınmaz, 24.10.2024 tarih ve 2024/144 sayılı Encümen Kararı ile 12 adet taşınmazın açık teklif usulü ile yapılan ihalesi sonucu kiralaması gerçekleşen 10 adet işyeri kiralama dosyası detaylı olarak incelenmiştir.

2886 sayılı Kanun'un 45'inci maddesi gereğince yapılan taşınmaz kiralama işlemlerinde, ilgili Kanun'un 9'uncu maddesinin öngördüğü şekilde ihaleye esas tahmin edilen bedel tespiti yapılmadığı, ancak önceki yıllarda yapılan ve 3 yılda bir yinelenen taşınmazların genel ihalesinde bağımsız bir eksper marifetiyle belirlenen benzer konumdaki belediye taşınmazlarının muhammen bedellerinin esas alındığı tespit edilmiştir.

Yukarıdaki tespitlere ilişkin Kamu İdaresi cevabında, bulguya katıldığını belirtmiş olup söz konusu hususların dikkate alınarak, mevzuata uygun işlem yapılacağı ifade edilmiştir.

Bu tür ihalelerde tahmin edilen bedelin hatalı belirlenmesi varlıkların rayiç bedeli üzerinden kiraya verilememesine yol açabileceğinden, Belediye taşınmazlarının kiralanması ihalelerinde tahmin edilen bedelin mevzuata uygun şekilde belirlenmesi gerekmektedir.

BULGU 5: Taşınır Mal Yönetim Süreçlerinin Etkili İşletilmemesi

Belediyenin 2024 yılı taşınır işlemlerinin Taşınır Mal Yönetmeliği'ne uygun şekilde yürütülmediği görülmüştür.

A) Dayanıklı Taşınırlara Taşınır Kayıt Yetkilileri Tarafından Sicil Numarası Verilmemesi

Yapılan fiili ve fiziki incelemeler sonucunda; Belediye tarafından dayanıklı taşınırlara sicil numarası verilmediği tespit edilmiştir.

Bu hükümler doğrultusunda, Belediye tarafından taşınırlara ilişkin sayım işlemlerinin yapılması ve sonrasında hazırlanacak cetvel ve icmaller ile uyumlu olup olmadığının kontrol edilmesi gerekmektedir.

0.10.2024 tarih ve 32688 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Taşınır Mal Yönetmeliği'nin "Dayanıklı taşınırların numaralandırılması" başlıklı 36'ncı maddesinde; giriş kaydı yapılan dayanıklı taşınırlara taşınır kayıt yetkilisi tarafından bir sicil numarası verileceği ve bu numaranın yazma, kazıma, damga vurma veya etiket yapıştırma suretiyle taşınırın

üzerinde kalıcı olacak şekilde belirtilmesi gerektiği anlaşılmaktadır.

Söz konusu işlemin yapılmaması taşınırın etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak edinilmesi, kullanılması ve kontrolü bakımından sorun teşkil edecek ve taşınır yönetim hesabının doğru veri sunacak şekilde hazırlanamamasına neden olacaktır.

Kamu idaresi cevabında, bulguya katıldığını belirtmiş olup bundan sonraki süreçte Taşınır Mal Yönetmeliği hükümlerine uygun hareket edileceği ifade edilmiştir.

İlgili Yönetmelik hükümleri gereğince dayanıklı taşınırlara sicil numarasının verilmesi ve taşınır kod sisteminin oluşturulmasının sağlanması gerekmektedir.

B) Taşınır Kayıt ve Kontrol Yetkilisinin Atanmaması ve Taşınır Kontrol Yetkisi ile Taşınır Kayıt Yetkisinin Aynı Kişide Birleşmesi

Belediye tarafından yapılan görevlendirmeler incelendiğinde; tüm müdürlüklere tek bir taşınır kayıt ve kontrol yetkilisinin atandığı, söz konusu müdürlüklerde taşınır kontrol yetkilisi görevinin harcama yetkilisi tarafından yapılmadığı, taşınır kontrol yetkilisi ile taşınır kayıt yetkilisi görevinin aynı kişide birleştiği görülmüştür.

Taşınır Mal Yönetmeliği'nin "Taşınır kayıt yetkilileri ve taşınır kontrol yetkilileri" başlıklı 6'ncı maddesinde; taşınır kayıt yetkililerinin yeterli bilgi ve niteliklere sahip personel arasından görevlendirilmesinin gerektiği, ihtiyaç duyulması halinde birden fazla harcama biriminin taşınır kayıtlarının bir taşınır yetkilisi tarafından yürütülebileceği, taşınır kontrol yetkililerinin, harcama yetkililerince, taşınır kayıt yetkilisinin yapmış olduğu kayıt ve işlemleri kontrol etmek üzere yardımcılarının veya bunların bir alt kademesindeki yöneticileri arasından görevlendirileceği, personel yetersizliği nedeniyle taşınır kontrol

yetkilisi görevlendirilemeyen harcama birimlerinde bu görevin harcama yetkilisi tarafından yerine getirileceği ve taşınır kontrol yetkilisi ile taşınır kayıt yetkilisi görevinin aynı kişide birleşmeyeceği belirtilmiştir. Maddenin devamında ise taşınır kayıt yetkililerinin ve taşınır kontrol yetkililerinin görev ve sorumlulukları sıralanmıştır.

Yapılan incelemede, tüm müdürlükte tek bir taşınır kayıt ve kontrol yetkilisinin atandığı ve taşınır kontrol yetkilisi ile taşınır kayıt yetkilisi görevinin de bu kişi tarafından yerine getirildiği tespit edilmiştir.

Kamu idaresi cevabında, bulguya katıldığını belirtmiş olup bundan sonraki süreçte

Taşınır Mal Yönetmeliği hükümlerine uygun hareket edileceği ifade edilmiştir.

Taşınır kayıt yetkililerinin ve taşınır kontrol yetkililerinin atanması Yönetmelik'te sıralanan görev ve sorumlulukların yerine getirilmesi açısından gereklidir. Ayrıca taşınır kontrol yetkililerinin taşınır kayıt yetkililerinin yapmış olduğu kayıt ve işlemleri kontrol etme görevlerinin bulunması nedeniyle söz konusu görevlerin farklı kişilere verilmesi gerekmektedir.

BULGU 6: Tahakkuk Eden Alacakların Tahsilinde Yasal Düzenlemelere Uyulmaması

Tahakkuku yapılan alacakların tahsil sürecinin hukuki düzenlemelere uygun olarak tamamlanmaması nedeni ile Belediye için gelir kaybı riski olduğu ve Belediye alacaklarının etkin şekilde takip edilmediği görülmüştür.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "Belediye Başkanının Görev ve Yetkileri" başlıklı 38'inci maddesine göre belediye başkanı, belediye teşkilâtının en üst amiri olarak belediye teşkilâtını sevk ve idare etmek, belediyenin hak ve menfaatlerini korumak ve sayılan diğer görevleri yanında belediyenin gelir ve alacaklarını takip ve tahsil etmekten birinci dereceden sorumludur.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu'nun "Muhasebe Hizmeti ve Muhasebe Yetkilisinin Yetki ve Sorumlulukları" başlıklı 61'inci maddesinde, muhasebe hizmeti; gelirlerin ve alacakların tahsili, giderlerin hak sahiplerine ödenmesi, para ve parayla ifade edilebilen değerler ile emanetlerin alınması, saklanması, ilgililere verilmesi, gönderilmesi ve diğer tüm malî işlemlerin kayıtlarının yapılması ve raporlanması işlemleri olarak açıklanmış olup bu işlemleri yürütme sorumluluğu muhasebe yetkilisine verilmiştir.

Muhasebe yetkilisi, bu hizmetlerin yapılmasından ve muhasebe kayıtlarının usulüne uygun, saydam ve erişilebilir şekilde tutulmasından sorumludur.

Kanun'un "Kamu zararı" başlıklı 71'inci maddesinde ise idare gelirlerinin tarh, tahakkuk veya tahsil işlemlerinin mevzuata uygun bir şekilde yapılmaması kamu zararının belirlenmesinde esas alınacak hususlar arasında sayılmaktadır.

Bu itibarla, Belediyenin gelir ve alacaklarının hukuki düzenlemelere uygun olarak etkin şekilde takip ve tahsil edilmesi belediye mali yapısının aksamaması ve gelir zamanaşımı riskinden kamu zararı doğmaması açısından son derece önemlidir.

Belediye alacakları temelde iki farklı nitelikli alacaklardır. Bunlardan ilki 6183 sayılı Kanun kapsamında olan (vergi, resim, harç vb.) alacaklardır. Diğer alacaklar ise belediyenin taraf olduğu sözleşmelerden kaynaklı (kira ve su vb.) alacaklardır.

Her iki alacak türünün belediyelerce takip ve tahsil süreci farklı hukuki düzenlemelere göre yapılmaktadır. Vergi, resim, harç vb. alacaklar için 6183 sayılı Kanun'un belirlediği sürece uygun iş ve işlemlerin yürütülmesi gerekirken, belediyenin taraf olduğu sözleşmelerden kaynaklı alacaklar için 2004 sayılı İcra İflas Kanunu hükümleri geçerlidir.

Mahalli idareler sözleşmeden kaynaklanmayan alacaklarının tarh, tebliğ ve tahakkuk işlemlerini Vergi Usul Kanunu'na, takip ve tahsil işlemlerini ise 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine uygun olarak yapmak zorundadır.

6183 sayılı Kanun'un sırasıyla 37, 54, 55, 60, 62, 64, 75, 76, 84, 90, 111, 114 ve 115'inci maddelerinde tahsilata ilişkin olarak idarelerin izlemesi gereken kanuni süreçleri belirlemiştir. Bu maddelerde özetle şu hususlar hüküm altına alınmıştır:

Öncelikle amme borçlusuna bir "*ihbarname*" düzenlenir ve ihbarname tebliğ edildikten sonra 1 ay içinde ödeme yapılması istenir. Buna rağmen ödeme yapılmazsa borçluya 15 gün içinde borçlarını ödemesi veya mal bildiriminde bulunması için bir "*ödeme emri*" düzenlenerek tebliğ edilir. Düzenlenen ödeme emrinde kişiye, borcunu zamanında ödemez veya mal bildiriminde bulunmazsa borcunun cebren tahsil edileceği ve mal bildiriminde bulununcaya kadar 3 ayı geçmemek üzere hapis ile cezalandırılacağı, mal bildirimini gerçeğe aykırı surette yaptığı takdirde ise 3 aydan 1 yıla kadar hapis ile cezalandırılacağı bildirilir.

Ödeme emri üzerine hala ödeme yapılmamış ise "*haciz varakası*" düzenlenerek haciz işlemlerine başlanır. Borçlunun, mal bildiriminde gösterilen veya tahsil dairesince tespit edilen borçlu veya üçüncü şahıslar elindeki menkul malları ile gayrimenkullerinden, alacak ve haklarından amme alacağına yetecek miktarı tahsil dairesince haciz olunur. Hacedilen menkul ve gayrimenkuller hakkında Kanun'un 84 ve 90'ıncı maddeleri uyarınca "*satış işlemleri*" nin başlatılması zorunludur. Hacedilen menkul mallar haciz yapıldığı tarihin üçüncü gününden itibaren üç ay içinde satışa çıkarılırken, hacedilen gayrimenkullerin satışına başlanabilmesi için satış komisyonunun kurulması ve satış işlemlerinin bu komisyona havale edilmesi Kanun'un emredici hükmüdür.

Ancak yapılan mal varlığı araştırması sonucu, borçlunun mal varlığının olmadığına tespiti veya hacedilen malların alacağı karşılayamayacağına kesin olarak anlaşılmaması halinde

borçlu aciz halinde sayılır. Bu durumda bir “aciz vesikası” düzenlenerek borçlunun mali durumunun zamanaşımı süresi içinde devamlı takip edilmesi gerekmektedir.

Yapılan tüm bu işlemler neticesinde hala borçlu borcunu ödemiyor veya borçluya ulaşamıyorsa artık idarenin yapması gereken, Kanun’un 110 ila 114’üncü maddelerinde yazılı suçlar için alacaklı amme idaresinin o mahaldeki en büyük memuru (illerde vali, ilçelerde kaymakam) tarafından “cumhuriyet savcılığına ihbar” yükümlülüğünü yerine getirip bu alacakların artık Cumhuriyet Savcılığı tarafından takibini sağlamaktır.

Yapılan incelemede, Belediyenin 2024 yılı bilançosunda 121 Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabının bakiyesinin 6.833.938,00 TL olduğu tespit edilmiştir.

Belediye tarafından yapılması gereken ve yukarıda ayrıntılı olarak belirtilen işlemlerin tamamlanmaması nedeni ile alacakların tahsil edilemediği, belediye alacaklarına ilişkin kanuni süreçlerin yerine getirilmesi için “ödeme emirlerinin” mali hizmetler birimlerince düzenlendiği ancak buna rağmen borçlularca yatırılmayan belediye alacakları konusunda yeterli adımların atılmadığı tespit edilmiştir.

Dolayısıyla, yukarıda ayrıntılı olarak belirtilen usul işlemlerinin zamanında ve eksiksiz olarak yerine getirilmesi ve belediye alacaklarının etkin şekilde tahsili için gerekli önlemlerin alınması gerekmektedir.

BULGU 7: Atık Su Arıtma Tesisinin Çalıştırılmamasının Çevresel ve Mali Risklere Neden Olması

2872 sayılı Çevre Kanunu gereği 2017 yılında yapımı tamamlanarak kesin kabulü yapılmış olan ve 2030 yılına kadar kredi borç ödemesi devam eden Havsa Belediyesi Atıksu Arıtma Tesisinin yalnızca 2 yıl çalıştırıldığı ve 2019 yılından bu yana çalıştırılmaması neticesinde çevresel ve mali risklerin oluştuğu görülmüştür.

Bütün canlıların ortak varlığı olan çevrenin, sürdürülebilir çevre ve sürdürülebilir kalkınma ilkeleri doğrultusunda korunmasını sağlamak amacıyla 1983 tarihinde çıkarılan 2872 sayılı Çevre Kanunu gereğince çevre kirliliğini önlemeye yönelik çalışmalarda belediyelerin görev ve sorumlulukları bulunmaktadır. Bunlardan en önemlisi atıksu altyapı tesisleri ile arıtma tesislerine ilişkin düzenlemelerdir.

Kanun’un tanımlar kısmında da belirtildiği üzere;

Atıksu, evsel, endüstriyel, tarımsal ve diğer kullanımlar sonucunda kirlenmiş veya özellikleri kısmen veya tamamen değişmiş suları,

Atıksu altyapı tesisleri, Evsel ve/veya endüstriyel atıksuları toplayan kanalizasyon sistemi ile atıksuların arıtıldığı ve alıcı ortama verilmesinin sağlandığı sistem ve tesislerin tamamını,

Arıtma tesisi ise her türlü faaliyet sonucu oluşan katı, sıvı ve gaz halindeki atıkların yönetmeliklerde belirlenen standartları sağlayacak şekilde arıtıldığı tesislerini ifade etmektedir.

Kanun'un "İzin alma, arıtma ve bertaraf etme yükümlülüğü" başlıklı 11'inci maddesine göre, üretim, tüketim ve hizmet faaliyetleri sonucunda oluşan atıkların alıcı ortamlara doğrudan veya dolaylı vermeleri uygun görülmeyen tesis ve işletmeler ile yerleşim birimleri atıklarını yönetmeliklerde belirlenen standart ve yöntemlere uygun olarak arıtmak ve bertaraf etmekle veya ettirmekle ve öngörülen izinleri almakla yükümlüdürler.

Aynı maddenin devamında ise başta evsel katı atık olmak üzere büyükşehir belediyeleri ve belediyelerin diğer sorumlulukları detaylı olarak belirlenmiştir.

Havsa Belediyesi Atıksu Arıtma Tesisi ve Kanalizasyon İnşaatı Yapım İş, İller Bankası AŞ kredisi ve kontrollüğünde 9.978.800,00 TL bedel üzerinden ihale edilmiş ve 24.07.2013 tarihinde sözleşmesi yapılarak yapımına başlanmıştır. Tesisin kesin kabulü 26.05.2017 tarihinde yapılmış ve devreye alınmıştır.

İller Bankasından kredi kullanılmak sureti ile yapılan tesis ve kanalizasyon yapımına ilişkin 200 aylık taksitli kredi ödeme planı incelendiğinde, ilk taksit ödemesinin 01.09.2013 tarihinde yapıldığı, son ödemenin ise 01.04.2030 tarihinde yapılacağı anlaşılmaktadır.

Belediyenin Çevre Kanunu'ndan ve ilgili yönetmeliklerden gelen çevresel sorumluluklarına yönelik yapılan denetim neticesinde; böylesine yüksek maliyetle devreye alınarak bir süre faaliyet gösteren arıtma tesisinin çeşitli nedenlerle 2019 yılından bu yana çalıştırılmadığı ve arıtılması gereken atık suların Ergene Nehri ile bağlantılı bir dereye verildiği tespit edilmiştir.

Dolayısıyla tesis, sadece 2 yıl gibi kısa bir süre işlev görmüş olup yaklaşık 6 yıldır atıl şekilde bekletilmektedir. Halen borcu ödenen tesisin 6 yıldır çalıştırılmaması kamu kaynaklarının yatırıldığı böylesi işlevsel bir tesisin zaman içerisinde makine teçhizatının çürüme ve bozulmalarına neden olmuş ve olmaktadır.

5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu gereği belediye başkanı üst yönetici sıfatına haiz olup, sorumlulukları altındaki kaynakların etkili, ekonomik ve verimli şekilde elde edilmesi ve kullanımını sağlamaktan, kayıp ve kötüye kullanımının önlenmesinden sorumludur.

Yukarıdaki tespitlere ilişkin Kamu İdaresi cevabında, bulguya katıldığını belirtmiş olup söz konusu tesisin devreye alınması için gerekli kaynak temini ve proje aşamalarına başlanıldığını ifade etmiştir.

Açıklanan nedenlerle, Belediye, olası riskleri önlemek ve çevresel nitelikte ve büyük tutarlarda cezalar ile karşılaşmamak için Çevre Kanunu ve diğer ilgili mevzuattan gelen standart ve yöntemlere uygun olarak arıtma ve bertaraf sorumluluğunu yerine getirmek zorundadır. Bu amaçla, arıtma tesisinin tekrar devreye alınması için gerekli eksikliklerin tespit edilerek en kısa sürede sürdürülebilir bir yaklaşımla devreye alınması gerekmektedir.

BULGU 8: İçme Suyu Temin ve Dağıtım Sistemlerindeki Su Kayıp-Kaçak Oranının Hesaplanamaması

Belediye tarafından yönetilen içme suyu temin ve dağıtım sistemlerindeki su kayıp ve kaçak oranının hesaplanamadığı görülmüştür.

08.05.2014 tarih ve 28994 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan İçme Suyu Temin ve Dağıtım Sistemlerindeki Su Kayıplarının Kontrolü Yönetmeliği'nin "Amaç" başlıklı 1'inci maddesinde, bu Yönetmelik'in amacının; su kaynaklarının korunması ve verimliliğin artırılması doğrultusunda, içme-kullanma suyunun etkin kullanılması ve israfının önlenmesi için içme-kullanma suyu temin ve dağıtım sistemlerindeki su kayıplarının kontrolüne ilişkin usul ve esasları düzenlemek olduğu ifade edilmiştir.

Anılan Yönetmelik'in "Su kayıplarının azaltılması" başlıklı 9'uncu maddesinde, idarelerin su kayıp oranlarını; bu Yönetmelik'in yürürlük tarihinden itibaren büyükşehir ve il belediyelerinde 5 yıl içerisinde en fazla %30, takip eden 4 yıl içerisinde ise en fazla %25 düzeyine; diğer belediyelerde 9 yıl içerisinde en fazla %30, takip eden 5 yıl içerisinde ise en fazla %25 düzeyine indirmekle yükümlü olduğu, bu kapsamda bu Yönetmelik uyarınca çıkarılacak Teknik Usuller Tebliği'nde verilen yöntemler çerçevesinde gerekli faaliyetlerin yürütüleceği belirtilmiştir.

16.07.2015 tarih ve 29418 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan İçme Suyu Temin ve

Dağıtım Sistemlerindeki Su Kayıplarının Kontrolü Yönetmeliği Teknik Usuller Tebliği'nde ise içme ve kullanma suyu temin ve dağıtım sistemlerindeki su kayıplarının kontrolü için idareler tarafından alınması gereken tedbirlerin neler olduğu ve hangi yöntemlerin kullanılması gerektiği açıklanmıştır.

Dünyada son dönemde yaşanan iklim değişiklikleri ile kentlerde gerçekleşen nüfus artışı, sanayileşme ve tarımsal kullanıma bağlı olarak su talebi artmakta ve bu durum temiz içme suyu kaynakları üzerinde baskı oluşturmaktadır. Bu nedenle; şehirlerin içme suyu temin ve dağıtım sistemini yöneten idarelerin, içme suyu altyapısını çok yönlü analiz etmesi, modellemesi ve kente verilen suyun tamamını optimum bir şekilde yöneterek su kayıplarını önlemesi gerekmektedir.

Belediyenin içme suyu temin ve dağıtım sistemine ilişkin yapılan incelemelerde, su kayıp ve kaçak oranını tespit etmeye yönelik gerekli tedbirlerin alınmadığı, ölçümlerin yapılacağı cihazların ilgili tesislerde bulunmadığı tespit edilmiştir.

Belediye tarafından Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Su Yönetimi Genel Müdürlüğüne sunulması gereken su kayıp-kaçak oranları hesap tablosunun ise sağlıklı verilere dayalı olarak hazırlanarak gönderilmediği görülmüştür. Oysa sisteme ne kadar miktarda su girdiği, bunun ne kadarlık kısmının faturalandırıldığı ve ne kadarlık kısmının kayıp-kaçak olarak sistem dışında kaldığının sağlıklı şekilde tespiti, gerekli tedbirlerin alınması açısından son derece önemlidir.

Yukarıdaki tespitlere ilişkin Kamu İdaresi cevabında, bulguya katıldığını belirtmiş olup söz konusu hususun yerine getirilmesine ilişkin işlemlere başlanılacağı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak; gerek içme-kullanma suyunun etkin kullanılması ve su israfının önlenmesi, gerekse İçme Suyu Temin ve Dağıtım Sistemlerindeki Su Kayıplarının Kontrolü Yönetmeliği doğrultusunda kayıp-kaçak oranının belirlenen yükümlülük oranlarına düşürülmesi amacıyla gerekli tedbirlerin alınması, kayıp-kaçakla mücadele konusunda etkin bir çalışmanın başlatılması gerekmektedir.

BULGU 9: Borçlu Abonelerin Su Kesme İşleminin Zamanında Yapılmaması Nedeniyle Kurum Alacaklarının Tahsilinin Zorlaşması

Belediye tarafından borçlarını ödemeyen abonelerin su kullanımının, Su Aboneliği Sözleşmesi Yönetmeliği'nde öngörüldüğü şekilde kapatılmadığı; bu durumun, abonelik

teminatını aşan borç tutarlarının tahsil edilememesine neden olduğu görülmüştür.

Havsa Belediyesi Su Aboneliği Sözleşmesi'nin 4'üncü maddesinde; abonenin tahakkuk eden su borcunu ödemediği takdirde suyunun kapatılacağı, su kapatılmasına rağmen borç ödenmezse kapatma tarihinden itibaren en geç 6 ay içerisinde sayacının kaldırılıp sözleşmesinin tek taraflı olarak feshedileceği ve hesabının tasfiye edileceği ifade edilmiştir.

Yukarıda yer verilen hüküm uyarınca; güvence bedelini dahi aşarak borçlarını zamanında ödemeyen abonelerin sularının kapatılması gerekmektedir. Nitekim güvence bedeli de su ve atık su tüketim bedelinin ödenmemesi ihtimaline karşılık alınan bir teminat olup ödenmemiş borçlar dolayısıyla Belediyenin mahkeme yolu veya icra safhası gibi hukuki durumlara başvurması suretiyle ortaya çıkabilecek maliyetleri azaltıcı niteliğe sahiptir.

Yapılan incelemede Belediye tarafından 2024 yılı ve öncesinde abonelerin ödenmemiş faturalardan dolayı yalnızca "ödeme emri" göndermekle yetinildiği, abonelik sözleşmesi gereği su kullanımlarının kesilmediği, bu nedenle yıllar içerisinde Belediyenin su alacaklarının artarak 2024 sonu itibari ile 4.386.471,00 TL ye ulaştığı tespit edilmiştir.

Faturalarını ödemeyen abone verilerine bakıldığında hiç su bedeli ödemeyen;

- 1-3 yıl arası 239,
- 3-5 yıl arası 47,
- 5-10 yıl arası 40,
- 10 yıl ve üzeri 10,

Olmak üzere toplamda 336 abone olduğu ve hiçbirinin sözleşme gereği su kapatma işleminin yapılmadığı görülmüştür.

Yukarıdaki tespitlere ilişkin Kamu İdaresi cevabında, bulguya katıldığını belirtmiş olup söz konusu hususun yerine getirilmesine ilişkin işlemlere başlanıldığını ifade etmiştir. Ancak tespitlere ilişkin işlemlerin tümünün tamamlanmadığı anlaşılmıştır.

Sonuç olarak; Belediye alacaklarının güvence altına alınabilmesi ve hukuki ihtilaf sayısının azaltılarak kamu kaynaklarının verimli kullanılabilmesini teminen abonenin mevcut borcunun, Belediyeye ödemiş olduğu teminat bedelini aşmasından önce harekete geçilerek su kapatma işlem sürecinin başlatılması gerekmektedir.

BULGU 10: İtfaiye Teşkilatında Olması Zorunlu Merdivenli Aracın Bulunmaması ve Belediye İtfaiye Yönetmeliği'nin Gereklerinin Tam olarak Yerine Getirilmemesi

Belediye İtfaiye Yönetmeliği'ne göre bulundurulması gereken asgari araç sayısının Belediyede mevcut olmadığı görülmüştür.

Belediye itfaiye teşkilâtının kuruluş, görev, yetki ve sorumlulukları, itfaiye personelinin nitelikleri, kullanacakları araç, teçhizat ve malzeme ile denetim usul ve esasları 21.10.2006 tarih ve 26326 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Belediye İtfaiye Yönetmeliği tarafından düzenlenmiştir.

Yönetmelik'in "Araç" başlıklı 42'nci maddesinde belediyelerin sahip olması gereken asgari araç sayıları ve özellikleri belirlenmiştir. Bu esaslara göre 8.704 nüfuslu Havsa Belediyesinin de içinde olduğu nüfusu 5.000-10.000'e kadar olan yerlerde en az 1 adet itfaiye söndürme aracı ile 1 adet merdivenli araç bulunması gerekmektedir.

19.12.2007 tarih ve 26735 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik'in "Ödenek" başlıklı 133'üncü maddesinde, *"Kamuya ve özel sektöre ait yapı, bina, tesis ve işletmelerde; Bu Yönetmelikte belirtilen sistem ve tesisatın yapımı ile araç-gereç ve malzemenin temini, bakım ve onarımı için ödenek ayrılır. Binaların yangından korunması için yıllık bütçelere konulan ödenek başka bir amaç için kullanılamaz."* denilmiş, aynı Yönetmelik'in *"Kamuya ait yapı, bina, tesis ve işletmelerde ödenek"* başlıklı 134'üncü maddesinde ise yangınla mücadele için gereken giderlerin belediyeler için kendi bütçelerine konulan ödeneklerle karşılanacağı düzenlenmiştir.

Görüldüğü üzere, Belediye İtfaiye Yönetmeliği ile Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik gereği, belediyelerin nüfus ölçütüne göre asgari araç sayısını itfaiye teşkilatında bulundurması gerekeceği ve bu araç ve gereçlerin temini bakım ve onarımı için gerekli ödeneğin ayrılması ve bu işler için ayrılan ödeneğin ise başka bir amaç için kullanılamayacağı açıktır.

Belediyenin itfaiye teşkilatına yönelik yapılan inceleme neticesinde;

- Belediyenin söndürme aracının mevcut olduğu ancak 1993 model, 32 yaşında olan merdivenli itfaiye aracının faaliyet gösteremeyecek ağır arızalara sahip olduğu,
- Belediyelerin, Belediye İtfaiye Yönetmeliği'nin yürürlüğe girmesinden itibaren bir yıl içerisinde itfaiye iç hizmet yönergelerini hazırlamaları gerekirken Havsa Belediyesinin

hazırlamadığı,

- Arama kurtarmaya yönelik ekiplerin oluşturulmadığı,
- İtfaiye Yönetmeliği'nin 30 ve 31'inci maddesinde detayı düzenlenen "eğitim" konusunda önemli eksiklikler olduğu, bu kapsamda genel tatbikat yapılmadığı, programa uygun olarak yapılması gereken günlük, aylık ve yıllık eğitimlerin planlanıp uygulanmadığı, itfaiye personeli için beden eğitimi ve spor tesisinin olmadığı ve eğitim programına uygun spor yaptırılmadığı, eğitime yönelik yazılı dokümanların üretilip personelle paylaşılmadığı,

Tespit edilmiştir.

Yangın konusunda ülkemizin yaşadığı olumsuz olaylar ve riskler göz önüne alındığında Havsa Belediyesinin merdivenli itfaiye aracına sahip olmaması önemli bir eksikliktir. Zira çok katlı bina sayısının oldukça fazla olduğu ilçede çıkacak bir yangında olası can ve mal kayıplarının önüne geçilebilmesi için araç eksikliğinin giderilmesi aciliyet arz etmektedir.

Kaldı ki bu eksiklik giderilmediği takdirde oluşacak maddi ve manevi zararlardan belediyenin mali, idari ve cezai sorumluluğu doğması kaçınılmazdır.

Yukarıdaki tespitlere ilişkin Kamu İdaresi cevabında, bulguya katıldığını belirtmiş olup söz konusu hususun yerine getirilmesi ve merdivenli itfaiye aracının temini için gerekli talep yazısının Türk Belediyeler Birliğine iletildiği ifade dılmıştır. Ancak halen bahsi geçen eksiklik giderilememiştir.

Açıklanan risklerin bertaraf edilmesi için gerekli girişimlerin başlatılması ve Belediye İtfaiye Yönetmeliği'ne göre bulundurulması gereken asgari araç eksikliğinin bir an önce giderilmesi gerekmektedir.

BULGU 11: Tasarruf Tedbirleri Genelgesi'ne Aykırı Harcama Yapılması

Belediyenin Tasarruf Tedbirleri Genelgesi'ne aykırı olarak 23'üncü Tarım Aletleri ve Hayvancılık Festivali adı altında organizasyon düzenlediği, bunun dışında temsil, tören, ağırlama ve tanıtım kapsamında çeşitli tarihlerde harcamalar yapıldığı görülmüştür.

17.05.2024 tarih ve 32549 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan "Tasarruf Tedbirleri" konulu ve 2024/7 sayılı Genelge'nin "Temsil, Tören, Ağırlama ve Tanıtım Giderleri" başlığında; uluslararası toplantılar ile milli bayramlar hariç açılış, konferans, seminer, yıl

dönümü ve benzeri kutlama ve organizasyonlara ilişkin faaliyetler nedeniyle gezi, kokteyl, yemek ve benzeri davetler düzenlenmeyeceği, hediye verilmeyeceği ve diğer adlar altında ödeme yapılmayacağı ifade edilmiştir.

Yapılan incelemede, Havsa Belediyesi 23'üncü Tarım Aletleri ve Hayvancılık Festivali adı altında organizasyon düzenlendiği, festival kapsamında sahne alacak sanatçıların sahne ücreti ve ekibinin konaklama, ulaşım, yeme-içme vb. harcamaları için "Konser Sözleşmesi" adı altında ve 1.440.000,00 TL (KDV Dahil) tutarında hizmet alımı yapıldığı; hediye edilmek üzere altın alımı, kitap basımı vb. adlar altında toplam 1.710.930,00 TL tutarında temsil, tören, ağırlama ve tanıtım kapsamında alımlar yapıldığı tespit edilmiştir.

Diğer yandan Belediyenin düzenlemiş olduğu festivale destek amacıyla ilçe sakinleri tarafından 338.720,00 TL tutarında şartsız bağış ve yardım yapıldığı, bahse konu festivalin düzenlendiği alan içerisinde, çeşitli sektörlerden katılan gerçek ve tüzel kişilere tezgâh yeri kiralandığı ve bu işlemlerden toplam 204.350,00 TL tutarında gelir elde edildiği görülmüştür.

Söz konusu yapılan festival, uluslararası toplantı veya milli bayram niteliğinde olmadığından Genelge'nin istisna tuttuğu bir organizasyon olarak değerlendirilmesi mümkün değildir. Ayrıca hediye edilmek üzere altın alımı, kitap basımı vb. adlar altında alım yapılması Genelge hükümlerine aykırılık oluşturmaktadır.

Kamu idaresinin bulguya, cevabında ileri sürmüş olduğu çeşitli sebepler dolayısıyla, yapılan hediyelik alımlarının Genelge kapsamında olmadığı hususu dışında katılmadığı anlaşılmaktadır. Ancak yukarıda yer verilen Genelge hükümlerinden düzenlenen festivalin, mevzuata uygun olmadığı açık bir şekilde görülmektedir.

Sonuç olarak, Belediyenin kamu kaynaklarının korunması amacıyla kamu harcamalarında tasarruf yapılmasını öngören Tasarruf Tedbirleri konulu Cumhurbaşkanlığı Genelgesi'nde yer alan hükümlere uygun işlem tesis etmesi gerekmektedir.

BULGU 12: İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatı Olmayan İşyerlerinin Bulunması

Belediye sınır ve mücavir alanı içerisinde, işyeri açma ve çalışma ruhsatı olmayan iş yerlerinin faaliyette bulundukları ve Belediyeye karşı vergi yükümlülüklerini yerine getirmedikleri görülmüştür.

5393 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun "Belediyenin yetkileri ve imtiyazları" başlıklı 15'inci maddesinin (c) bendine göre, Belediyenin, gerçek ve tüzel kişilerin

faaliyetleri ile ilgili olarak kanunlarda belirtilen izin veya ruhsatı vermek; (l) bendine göre, gayrisihhî müesseseler ile umuma açık istirahat ve eğlence yerlerini ruhsatlandırmak ve denetlemek ve (o) bendine göre de gayrisihhî işyerlerini, eğlence yerlerini, halk sağlığına ve çevreye etkisi olan diğer işyerlerini kentin belirli yerlerinde toplamak görev ve yetkisi bulunmakta olup, aynı maddede (l) bendinde belirtilen gayrisihhî müesseselerden birinci sınıf olanların ruhsatlandırılması ve denetlenmesinin ise, büyükşehir ve il merkez belediyeleri dışındaki yerlerde il özel idaresi tarafından yapılacağı düzenlenmiştir.

3572 sayılı İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına Dair Kanun Hükmünde Kararname'nin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun'un 3'üncü maddesinin (b) bendinde, belediye hudutları ile mücavir alan içinde kalan tüm işyerleri ve işletmelere işyeri açma ve çalışma ruhsatını vermeye belediyelerin yetkili olduğu belirtilmiştir.

10.08.2005 tarih ve 25902 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 2005/9207 sayılı İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik'in;

“İşyeri açılması” başlıklı 6'ncı maddesinde; yetkili idarelerden usulüne uygun olarak işyeri açma ve çalışma ruhsatı alınmadan işyeri açılmayacağı ve çalıştırılmayacağı, işyerlerine bu Yönetmelik'te belirtilen yetkili idareler dışında diğer kamu kurum ve kuruluşları ile ilgili meslek kuruluşları tarafından özel mevzuatına göre verilen izinler ile tescil ve benzeri işlemlerin bu Yönetmelik hükümlerine göre ruhsat alma mükellefiyetini ortadan kaldırmayacağı ve işyeri açma ve çalışma ruhsatı alınmadan açılan işyerlerinin yetkili idareler tarafından kapatılacağı,

39'uncu maddesinde ise 2559 sayılı Polis Vazife ve Salahiyet Kanunu'nun 8'inci maddesinde belirtilen hususların tespiti halinde geçici süreyle faaliyetten men ve 6'ncı maddesinde belirtilen hususların tespiti halinde ise idari para cezası uygulanacağı hüküm altına alınmıştır.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun “İşyeri açma izni harcı” başlıklı 81'inci maddesinde; “*Belediye sınırları veya mücavir alanlar içinde bir işyerinin açılması İşyeri Açma İzni Harcına tabidir.*” denilmektedir.

Belediyenin sorumluluk alanında işyeri ruhsatları konusunda yapılan denetim sonucunda işyeri açma ve çalışma ruhsatı olmayan 13 adet işyeri olduğu, bunun 10 adedinin ise Belediyenin kiracısı konumunda bulunduğu tespit edilmiştir.

İşyeri açma ve çalışma ruhsatın bulunmadan faaliyet gösteren işyerlerinin bir kısmından ilan reklam ve çevre temizlik vergisinin de alınmadığı, yine belediye tarafından ilan reklam vergisi ile çevre temizlik vergisi alınan bazı mükelleflerin işyeri açma ve çalışma ruhsatının bulunmadığı görülmüştür.

Mevzuata uygunluğu sağlayacak olan kontrol faaliyetlerinin hayata geçirilememesi ve birimler arası iletişim eksikliği nedeniyle çok sayıda işyerinin ruhsatsız faaliyet göstermesi Belediyenin bazı gelirlerinden mahrum kalmasına, işletmelerin ruhsata bağlı denetim sisteminin dışında kalarak gerek mali gerek sıhhi yönden kontrolsüz faaliyet göstermesine neden olmaktadır.

Bulgudaki tespitlere ilişkin Kamu İdaresi cevabında, bulguya katıldığını belirtmiş olup söz konusu hususun yerine getirilmesine ilişkin işlemlere başlanıldığını ifade etmiştir. Ancak tespitlere ilişkin hususların tamamlanmadığı anlaşılmıştır.

Belediye sınırları içerisinde faaliyette bulunan işyerlerine yönelik denetimlerle, ruhsatsız çalışan işletmelerle ilgili gerekli yasal süreçlerin başlatılması ve gerekli yaptırımların uygulanması gerekmektedir.

BULGU 13: Su Abonelik Hizmetlerinin Tamamının Mali Hizmetler Birimi Tarafından Yürütülmesi

Mali Hizmetler Biriminin görev alanı içerisinde olmamasına rağmen, su abonelik hizmetine ilişkin tüm işlemlerin bu Birim tarafından yürütüldüğü görülmüştür.

5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun "Malî hizmetler birimi" başlıklı 60'ıncı maddesinde kamu idarelerinin hangi görevlerinin, malî hizmetler birimi tarafından yürütüleceği detaylı olarak sayılmıştır. Bunlar;

a) İdarenin stratejik plan ve performans programının hazırlanmasını koordine etmek ve sonuçlarının konsolide edilmesi çalışmalarını yürütmek.

b) İzleyen iki yılın bütçe tahminlerini de içeren idare bütçesini, stratejik plan ve yıllık performans programına uygun olarak hazırlamak ve idare faaliyetlerinin bunlara uygunluğunu izlemek ve değerlendirmek.

c) Mevzuatı uyarınca belirlenecek bütçe ilke ve esasları çerçevesinde, ayrıntılı harcama programı hazırlamak ve hizmet gereksinimleri dikkate alınarak ödeneğin ilgili birimlere

gönderilmesini sağlamak.

d) Bütçe kayıtlarını tutmak, bütçe uygulama sonuçlarına ilişkin verileri toplamak, değerlendirmek ve bütçe kesin hesabı ile malî istatistikleri hazırlamak.

e) İlgili mevzuatı çerçevesinde idare gelirlerini tahakkuk ettirmek, gelir ve alacaklarının takip ve tahsil işlemlerini yürütmek.

f) Genel bütçe kapsamı dışında kalan idarelerde muhasebe hizmetlerini yürütmek.

g) Harcama birimleri tarafından hazırlanan birim faaliyet raporlarını da esas alarak idarenin faaliyet raporunu hazırlamak.

h) İdarenin mülkiyetinde veya kullanımında bulunan taşınır ve taşınmazlara ilişkin icmal cetvellerini düzenlemek.

i) İdarenin yatırım programının hazırlanmasını koordine etmek, uygulama sonuçlarını izlemek ve yıllık yatırım değerlendirme raporunu hazırlamak.

j) İdarenin, diğer idareler nezdinde takibi gereken malî iş ve işlemlerini yürütmek ve sonuçlandırmak.

k) Malî kanunlarla ilgili diğer mevzuatın uygulanması konusunda üst yöneticiye ve harcama yetkililerine gerekli bilgileri sağlamak ve danışmanlık yapmak.

l) Ön malî kontrol faaliyetini yürütmek.

m) İç kontrol sisteminin kurulması, standartlarının uygulanması ve geliştirilmesi konularında çalışmalar yapmak.

n) Malî konularda üst yönetici tarafından verilen diğer görevleri yapmak.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "Belediye teşkilatı" başlıklı 48'inci maddesinde; *"Belediye teşkilâtı, norm kadroya uygun olarak yazı işleri, malî hizmetler, fen işleri ve zabıta birimlerinden oluşur."*

Beldenin nüfusu, fizikî ve coğrafi yapısı, ekonomik, sosyal ve kültürel özellikleri ile gelişme potansiyeli dikkate alınarak, norm kadro ilke ve standartlarına uygun olarak gerektiğinde sağlık, itfaiye, imar, insan kaynakları, hukuk işleri ve ihtiyaca göre diğer birimler oluşturulabilir. Bu birimlerin kurulması, kaldırılması veya birleştirilmesi belediye meclisinin

kararıyla olur.” hükmü yer almaktadır.

Belediyenin örgütsel yapısı ve birimlerin görev dağılımları incelendiğinde, Mali Hizmetler Birimi tarafından gerçekleştirilmesi gereken su gelir tahsilatı dışında, ayrı bir su ve kanalizasyon birimi olmaması gerekçesi ile su aboneliğine yönelik her türlü iş ve işlemin bu Müdürlük bünyesinde yürütüldüğü tespit edilmiştir.

Dolayısıyla su hizmetine yönelik abonelik tesis işlemleri, sayaç okuma, tahakkuk, tahsilat ve takip gibi tüm iş ve işlemler aynı birim eli ile yürütülmekte olup bu durum mali yönetim açısından risk oluşturmaktadır.

Yukarıdaki tespitlere ilişkin Kamu İdaresi cevabında, bulguya katıldığını belirtmiş olup söz konusu hususun yerine getirilmesine ilişkin işlemlere başlanıldığını ifade etmiştir. Ancak tespitlere ilişkin hususları düzeltici işlemlerin tamamlanmadığı anlaşılmıştır.

Sonuç olarak, Belediyenin örgütsel yapısının bu açıdan gözden geçirilerek su abonelik hizmetlerine ilişkin iş ve işlemlerin yürütülmesi için gerekli birimlerin kurulmasının uygun olacağı değerlendirilmektedir.

BULGU 14: Belediye Tarafından Çıkarılmış Sosyal Yardım Yönetmeliği’ne Uygun Olarak Yardım Yapılmaması

Belediye tarafından gerçekleştirilen ayni ve nakdi yardımların Sosyal Hizmetler ve Yardım Esasları Yönetmeliği hükümlerine uygun olarak gerçekleşmediği görülmüştür.

Belediyelerin görev, yetki ve sorumlulukları 5393 sayılı Belediye Kanunu ile düzenlenmiştir. Kanun’un “Görev ve Sorumluluk” başlıklı 14’üncü maddesinin (a) bendinde belediyelerin, mahalli müşterek nitelikte olması kaydıyla sosyal hizmet ve yardım yapacağı ve yaptıracağı belirtilmiştir.

Ayrıca “Belediyelerin Giderleri” başlıklı 60’ıncı maddesinin (i) bendinde; dar gelirli, yoksul, muhtaç ve kimsesizler ile engellilere yapılacak sosyal hizmet ve yardımlar belediyelerin giderleri arasında sayılmıştır.

Kanun’un 38/n maddesinde ise bütçede yoksul ve muhtaçlar için ayrılan ödeneği kullanmak belediye başkanının görev ve yetkileri arasında olduğu ifade edilmiştir.

Yapılan incelemede, 5393 sayılı Kanun kapsamında çok sayıda sosyal yardım harcamasının yapıldığı görülmüştür. Ayrıca buna yönelik olarak her ne kadar Sayıştay görüşü

alınmamış da olsa Belediye Meclisinin 09.04.2020 tarih ve 2020/42 sayılı Karar'ı ile kabul edilen "Havsa Belediyesi Sosyal Yardım Yönetmeliği" bulunmakta ve sosyal yardım harcamaları bu Yönetmelik kapsamında yapılmaktadır.

Ancak Yönetmelik incelendiğinde, ihtiyaç sahibi kişilerin belirlenmesinde ve sosyal yardımların dağıtılmasında herhangi bir kriter belirlenmediği anlaşılmaktadır. Yönetmelikte yardım komisyonu kurulmasına ilişkin hükümler bulunsa da fiili durumda bu komisyonun sosyal yardımlardan yararlanacak kişileri belirlemeye, ihtiyaç sahibi kimseleri tespit etmeye yönelik değil sadece genel anlamda hangi yardımların yapılacağının belirlenmesine ilişkin kararlar aldığı görülmüştür.

Belediye tarafından sosyal yardımların türü, miktarı, kimlere, nasıl ve hangi şartlarla yapılacağı gibi hususları içeren "Sosyal Hizmetler ve Yardım Esasları Yönetmeliği" bulunmaktadır. Dolayısıyla gerek ayni gerek nakdi yardımların bu yönetmelik hükümlerine uygun olarak yapılması gerekmektedir.

Yönetmelik incelendiğinde; sosyal yardımlardan kimlerin yararlanma hakkı olduğu, başvuru nasıl yapılacağı, başvuru sırasında hangi belgelerin isteneceği, muhtaçlık durumunun nasıl belirleneceği, Yönetmelik gereği oluşturulan Sosyal Yardımlar Değerlendirme Üst Kurulu ile Sosyal Yardımlar Değerlendirme Kurulunun görevleri ve başvuruları nasıl değerlendirip karar bağlayacağı, ödemelerin ve teslimatın nasıl ve hangi belgelere dayalı olarak gerçekleşeceği gibi hususların adı geçen Yönetmelik'te detaylı olarak belirlendiği anlaşılmıştır.

Belediye tarafından 2024 yılı içerisinde yapılan ayni ve nakdi sosyal yardımların incelenmesi neticesinde;

- 2024 yılı içerisinde 204 adet nakdi, 402 adet ayni (gıda paketi, ilaç, yakacak vs.) yardım yapılmasına rağmen Sosyal Hizmetler ve Yardım Esasları Yönetmeliği süreç ve hükümlerine uygun hareket edilmediği,
- Yapılan ayni ve nakdi sosyal yardımların vatandaşın müracaatı üzerine ve encümen kararına dayanılarak yapıldığı ancak, muhtaçlık durumunun yeterince araştırılarak belgelenmediği,
- Belediyenin Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı tarafından hizmete sunulan Sosyal Yardım Bilgi Sistemi (SOYBİS)'ne erişmeye yönelik altyapısının ve yetkisinin bulunmasına rağmen aktif olarak muhtaçlık araştırmalarında bu sistemin ve diğer teyit

yöntemlerinin kullanılmadığı,

- Sosyal Hizmetler ve Yardım Esasları Yönetmeliği'nin 9'uncu maddesine göre başvuru sırasında istenecek belgelerin talep edilmediği ve dosyalanmadığı,
- Sosyal yardım kontrol ve takibine yönelik bir sistem kurulmadığı,

Tespit edilmiştir.

Yukarıdaki tespitlere ilişkin Kamu İdaresi cevabında, bulguya katıldığını belirtmiş olup söz konusu hususların giderilerek Yönetmeliğe uygun hareket edileceği ifade etmiştir.

Belediye tarafından yapılacak ayni ve nakdi yardımların SOYBİS kullanılmak sureti ile Sosyal Hizmetler ve Yardım Esasları Yönetmeliği hükümlerine uygun olarak yerine getirilmesi gerekmektedir.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<https://www.sayistay.gov.tr>